

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Articulus II. De Satisfactione per Indulgentias.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

ARTICULUS II.

De satisfactione per Indulgentias.

§. I.

Quid sit Indulgentia, & quid ad eam resquiratur.

Resp. I. Indulgentia est gratia, quâ certo 1301 aliquo opere quod concedens præscribit, præstito, debita Deo pœna temporalis, (non autem culpa) extra Sacramentum, Sacrificium, & Martyrium, per applicationem satisfactio- num Christi & Sanctorum, remittitur: idque vel per modum absolutionis, erga subditos Ecclesiæ; vel nudæ solutionis, erga non subditos, ut defunctos & catechumenos, quibus proinde tantum dantur Indulgentiæ per modum suffragii. *Suar. Kon. Fill. Sanctarel. Bon. d.* 6. q. 1. p. 1.

Resp. II. Ad valorem Indulgentiæ requiri- tur causa pia & rationabilis, eaque, ut habet sententia communior *Suar.* & *aliorum*, propor- tionata effectui & quantitati Indulgentiæ, sal- tem secundum concedentis prudentem æsti- mationem, petendam non ex operis tantum difficultate, sed fine intento, & operis ad eum utilitate. Ratio desumitur ex natura dispensa- tionis bonorum, quæ sine causa ab inferiore facta non valet, & est dissipatio. *Auth. cit.*

Resp. III. Ad lucrandas Indulgentias re- quiruntur hæc conditiones. 1. Ut sit baptizatus. 2. Ut sit subditus concedentis. 3. Ut non sit ligat-

»ligatus excommunicatione majore, ut habet
 »communis: quia haec privat communione bo-
 »norum spiritualium. 4. Ut sit in gratia, saltem
 »tunc, quando opus prescriptum completur :
 »quia poena non remittitur ante culpam. 5. Ut
 »opus injunctum moraliter totum & integrè
 »impleatur. 6. Ut opus prescriptum sit hone-
 »stum, saltem ex objecto: nam sufficit virtutum
 »ex fine in honesto veniali, vel ex alia circum-
 »stantia prava, (ut docet Suar. & alii communi-
 »ter contra Kon.) saltem si nihilominus condu-
 »cat ad finem Pontifici propositum, ut limitat
 »Lay. Ratio prioris est, quia illud opus plerum-
 »que complet causam Indulgentiae, quæ debet
 »esse pia. Ratio posterioris: quia ratio injuncti
 »operis est assecutio finis intenti à Pontifice, v.
 »Lay. Bon. d. 6. q. 1. p. 5. Unde reolves,
 » I. Indulgentiis etiam frui potest, qui eas
 »concessit.
 » II. Non exspirant morte concedentis, cum
 »sint gratiae; neq; ut habet Sa, ante notitiam re-
 »vocationis.
 » III. Etsi intelligendæ sint, ut sonant; cum
 »tamen sint gratiae, largè sunt interpretandæ
 »(nisi sint de poenitentiis injunctis, ut ex Henr.
 »c. notat Amicus d. 20. num. 77.) servata ta-
 »men verborum proprietate. Unde censendæ
 »sunt perpetuae, si datæ sunt sine temporis re-
 »strictione.
 » IV. Etsi data pro articulo mortis, secundum
 »Sa exspiret, quando semel est accepta, contra-
 »rium tamen est probabile, ob rationem da-
 »tam. Illa autem non requirit applicationem
 »Confessarii aut alterius ministerium, Quint. in
 »append. t. 9. d. 3. Expediet tamen moribundos

ad

ad invocationem nominis JESU & MARIAE.
sepius excitare, simulque in memoriam revo-²⁹
care intentionem lucrandi istas Indulgentias.²⁹
Ib. d. 4. probabile enim est, si habet plures ima-²⁹
gines, grana, rosaria, &c. benedicta, posse (sive²⁹
intuitu ejusdem concessionis, sive diversarum)²⁹
toties lucrari, quoties nomen JESU repetierit,²⁹
vel præstiterit opus requisitum. Ibid. d. 6. exⁿ
Smar. Gran. &c. Sufficit autem ad eas lucran-²⁹
das quodvis tempus, in quo verificatur mortis²⁹
articulus, etsi pluribus diebus ab ipsa morte²⁹
absit. Ibid. d. 5.

V. Possunt moribundi plures indulgentias²⁹
plenarias, ob plures titulos concessas simul lu-²⁹
crari; v. g. qui habent plura rosaria, vel grana,²⁹
cruces, imaginesque, quibus sint applicatae, vel²⁹
titulo suæ Religionis, Confraternitatis, &c.²⁹
dummodo non requirant certa opera pro spe-²⁹
ciali necessitate applicanda, Quintan. d. 4. Idque²⁹
etiam si eas, vel earum aliquas ignoret, aut non²⁹
recordetur. Ibid. ex Lug. Dian. & aliis 6. contra²⁹
Rodrig. Trull. &c.

VI. Requiritur autem, ut moribundus cru-²⁹
cem, granum, imaginem, &c. secum habeat²⁹
in articulo mortis, ut ratione illius lucretur:²⁹
& quidem ut tutiùs ac certius obtineat, ejus²⁹
habeat dominium seu possessionem, & apud²⁹
se teneat. Non tamen est necesse, ut collo ap-²⁹
pensa, brachio obvoluta, manuve appre-²⁹
hensa sint, (etsi aliquo horum modorum ha-²⁹
bere sit tutius) sed sufficit esse in lecto, vel²⁹
juxta moribundum; licet ipse nec videat, nec²⁹
tangat, nec sciat, aut recordetur se habere²⁹
(nisi aliud exprimatur) sufficiet etiam habere²⁹
commodata, seu quoad usum (præsertim si id²⁹

in

ut habeat
nione bo-
ia, saltem
npletur :
m. 5. Ut
integre
it hone-
vitiatum
circum-
communi-
s condu-
ut limitat
plerum-
uæ debet
in juncti
tifice, v.
qui eas
ntis, cùm
tiam re-
nt; cùm
retandæ
ex Henr.
varâ ta-
ensendæ
poris re-
cundùm
contra-
niem da-
ationem
Quint. in
ibundos
ad

» in ipso Indulto exprimatur , ut in Caroli Bor-
» romæi , & quinque Sanctorum sit .) Neque ne-
» cessè est retinere , donec exspiret , (et si & hoc
» sit turius) sed sufficit in aliquo mortis articulo
» habere , in eoque nomen JESU (si hoc requi-
» ritur) invocare . *ibid. d. 6.*

» VII. Concessæ vivis , non possunt applica-
» ri defunctis , nisi id exprimatur , quia pendent
» à voluntate concedentis .

» VIII. Probabile est , concessam pro certo
» tempore posse sæpius obtineri , repetendo
» opera præscripta , v. g. eodem die , nisi addita
» sit restrictio , quia favores sunt ampliandi Ita
» *Henriq. & Rodriq.* Contrarium tamen videtur
» probabilius , ob voluntatem concedentis con-
» trarium rationabiliter præsumptam . *v. Lug. d.*
» 27. à n. 95.

» IX. Etsi consultum sit , ut opera omnia fiant
» in gratia , id tamen non videtur simpliciter ne-
» cessarium : Laborandum tamen est Concio-
» natoribus & Confessariis , ut cum Indulgen-
» tiæ promulgantur , populum ad seriam Con-
» fessionem excitent .

» X. Ut quis lucretur pro defunctis , proba-
» biliter non requiritur , ut sit in gratia , quia tan-
» tūm ponit opus tanquam conditionem , quo
» posito , Pontifex applicat defuncto Indulgen-
» tiæ , sive satisfactiones Christi , & Sanctorum .
» Ita *Escob. t. 7. E. 5. c. 7. n. 45.* ex *Suar. & Prep. n. 3.*
» *p. q. 14. dub. 10. n. 93.* Contrarium tamen docet
» *Lug. num. 75.* requirens statum gratiæ saltem
» saltem in fine operis ; quæ sententia tutior est .

» XI. Opus præscriptum dum sit , debet esse
» utile ad finem à concedente intentum ; qualis
» est , v. g. eleemosyna præscripta pro redem-
» ptione

prione captivorum, et si fiat cum aut in peccato, (modò aliud opus ei injunctum, & præscriptum, in gratia fiat. v. *Lug. n. 84.*) non au-²²tem oratio, præscripta ad placandum Deum, si ipsamet sit peccatum ex mala circumstantia;²² uti nec jejunium si te inebries, item nec visita²²io ecclesiarum sine devotione, Ita *Laym. Bon.*²² & alii.

XII. Possunt uno & eodem opere plures Indulgentiæ, diversis viis concessæ, lucrifieri, si opus sit æquè utile ad finem utriusque Indulgentiæ, nec sit iterabile intra idem tempus, uti²² jejunium vel Communio, Ita *Præp. & Lay.*

XIII. Non lucrantur Indulgentias, I. Qui ex impotentia vel ignorantia, sive totum opus præscriptum, sive notabilēm ejus partem omissunt, v. g. si puer vel senex non jejunet, nisi tamen ob gravem difficultatem hoc opus ei in aliud est commutatum *Henr. Cajet. Bon. p. 5. n. 16.* II. Qui opera injuncta alio loco, tempore, vel ordine perficit, quam præscriptum est; vel per alium, qui fuerit causa principalis, ut si per alium jejunārit, ecclesias visitārit.²² *Nay. Regin. l. 7. Bon. l. c.* III. Qui famulo tradidit eleemosynam ergandam, quam is retinuit, ut habet *Bon. ex multis, contra Sa.* IV. Qui aliquid omittit, quod secundūm sententiam probabilem, vel etiam probabiliorem, non est necessarium, si tamen sit necessarium reipsâ, quia communis error non supplet defectum, Ita *Bon. ex Suar. Sanch. & aliis.*

XIV. Non obstat effectui indulgentiæ. I. Etsi ex opere requisito modicum quid omittatur, v. g. cæremonia in sacro, vel si parùm comes in jejunio; quia opus ponitur moraliter in-

Tom. VI.

B b b

tegrum,

tegrum. II. Si opus requisitum præstet per aliū, habentem se ut instrumentum, v. g. in eleemosyna danda. Bon. l. c. III. Si eleemosynam des exiguum; nisi tamen in Bulla exprimatur, dandam esse pro cuiusque facultate, tunc enim major danda est à divite, quām alio. Ita Fill. Suar. Sa & alii. IV. Si Ecclesiam visitandam non possis ingredi, ob hominum multitudinem, dummodo oratio fiat ante fores, vel in cœmeterio, Bon. V. Etsi in opere præstito non habueris intentionem consequendi indulgentias, ut docet Salas, Bon. & alii contra Suar. Et videtur certum, saltem si habueris interpretativam, ut habet Laym. VI. Etsi opera fuerint aliunde debita, v. g. ex præcepto Ecclesiæ, Ita Layman.

XV. Quando datur potestas commutandi opera præscripta in alia, id non necessariò fit in Confessione, & à Confessario, qui audit confitentem; sed potest fieri extra, & ab alio idoneo: ita enim declarat Gregorius XIII. (ut & in Bulla indulgentiæ, nomine Confessarii, intelligi quemvis approbatum) apud Henr. l. 7. c. 10. n. 8. & Præpos. q. 14. dub. 10. n. 88.

XVI. Probabilius est eum, qui tantum partem operis præscripti facit, non lucrari partem Indulgentiæ, nisi tam parum desit, ut censeatur moraliter integrum, Ita Bon. p. 5. ex Nav. Suar. Kon. &c.

XVII. Cùm præscribitur, ut visitentur aliquot altaria, sufficit ad illa se orando convertere ex eodem loco, ut habet Sa, Bon. p. 1. Suar. Rodriq. Dian. Limitat autem Lug. n. 98. si sit tali loco & situ, ut moraliter censi possit orare ad illa altaria.

XVIII.

XVIII. Cùm confessio præscribitur, nisi in Bulla exprimatur, venialium, probabilius est, non requiri ut conditionem, sine qua non, sed ut dispositionem ad statum gratiæ, Bon. l.c. ²²

XIX. Nemo consequitur plenariam Indulgentiam peccatorum omnium, nisi omni culpâ, etiam veniali, liber sit, quando ultimum opus explet: Unde consultum est, ut Communio sit ultimum. v. Laym. ²²

ADDENDA.

Quest. 178. Quid notandum sit in genere circa 1302.
Satisfactiones in hac vita pro peccatis. R. seqq.
 §. 1. Certum est, quod præscindendo à Sacramentis & Indulgentiis, quas dat Ecclesia, possit homo ex opere operantis saltem aliqua ex parte satisfacere in hac vita pro pœna temporali debita peccatis suis remissis, nam ita docet Trid. sess. 14. De Pœnit. c. 8. & 9. item can. 12. & 14. Suntque opera nostra non tantum conditio, ad cuius præsentiam nobis applicentur merita Christi, sed vera causa meritoria, possuntque esse de condigno satisfactio pro pœna illa: hinc damnatae sunt hæ Propositiones Bajanæ: 59. Quando per eleemosynas aliaque pœnitentiæ opera Deo satisfacimus pro pœnis temporalibus, non dignum pretium Deo pro peccatis nostris offerimus, sicut quidam errantes autem (nam alioqui essemus saltem aliqua ex parte redemptores) sed aliquid facimus, cuius intuitu Christi satisfactio nobis applicatur & communicatur. 77. Satisfactiones laboriosæ justificatorum non valent expiare de condigno pœnam temporalem restantem post culpam condonatam.

1303. §. 2. Per satisfactionem pro pœna hic intelligitur compensatio aliqua honoris & auctoritatis Dei per peccatum læse, quando nempe in hac vita vel toleratur pœna debita Deo in vindictam peccati, vel loco pœnæ aliqui subeundæ in vindictam, aliquid redditur Deo: & siquidem sit redditio boni in æstimatione moralis æquivalentis, dicitur satisfactio condigna: E contraria est congrua tantum, si non habeat omnimodam proportionem, attamen ex quadam convenientia censeatur esse admittenda à Deo offenso.
1304. §. 3. Opus in quantum satisfactorium debet esse pœnale, quia æquitas exigit, ut culpa, quæ fuit appetitus boni delectabilis indebiti, compensetur per subtractionem boni delectabilis, ergo per pœnam: ita S. Th. S. Bonav. aliisque communiter cum Suar. tom. 4. in 3. p. d. 37. l. 6. contra Victor. Sot. & alios.
1305. §. 4. Sicuti vis meritoria præcipue respondet libertati, honestati & intensioni operis, ita vis satisfactoria pœnositati, hinc tenet communis sententia cum Suar. l. 5. n. 3. quamvis actus externus non augeat vim meritoriam actus interni, attamen augere vim satisfactoriam, quia haec consistit in pœna voluntariè assumpta, sed in actu externo est distincta pœna voluntariè assumpta, ergo.
1306. §. 5. Omne opus meritorium etiam est satisfactorium, quia est actus virtutis, quæ difficilis est, & procedit à voluntate sustinendi difficultatem & pœnam illam propter Deum, Suar. l. 6. n. 8. Et ideo actus virtutum Theologicarum sunt multum satisfactorii, quia sunt in se meliores & difficiliores, ac maximè actus charitatis

tatis, qui quasi virtute continet aliarum virtutum laborem, *Suar. n. 9.*

§. 6. Ad satisfaciendum requiritur ex parte **1307**
operatoris, imprimis status viæ : deinde status
gratiae: hinc S. Th. Sot. Fagund. *Suar. s. 2. n. 3.*
Rayn. in Heter. tom. 15. p. 2. f. 3. pu. 2. & 9. q.
probabilius docent contra *Scot. Maj. Gabr. Rubion.* & alios, hominem in mortali constitutum
non posse satisfacere nequidem de congruo
pro reatu alicujus peccati sui vel alieni quoad
culpam remissi, nam *Trid. sess. 14. De poen. c. 8.*
viam satisfaciendi per opera propria fundat in
unione cum Christo, *in quo, inquit, vivimus, in*
quo meremur, in quo satisfacimus, ergo sicuti non
meremur, nisi in gratia uniti Christo, ita nec sa-
tisfacimus. Potest tamen peccator aliquid im-
petrare de congruo, quia pro impetratio,
quæ non fundatur in dignitate orantis, habe-
mus benignam promissionem Dei, non item
pro satisfactione: hinc dicendum est opera in
mortali facta postea non reviviscere ad satisfa-
ctionem, cum ab initio fuerint mortua: Exce-
pto opere injuncto pro satisfactione sacramen-
tali, secundum dicta n. 1244.

§. 7. Ad satisfactionem condignam ex par- **1308**
te operis requiritur, ut sit voluntarium, libe-
rum, moraliter bonum, positum ex aliqua
saltem intentione satisfaciendi, poenorum seu
afflictivum, item supernaturale, *Suar. s. 3.* Non
obest autem, quod opus tale sit præceptum,
quia præceptum non impedit libertatem, bo-
nitatem aut poenalitatem, *Suar. s. 4.* Imò *Trid.*
s. 14. De poen. c. 9. docet etiam flagellis à
Deo inflictis, si patienter tolerentur, satisfieri,
non tantum ratione liberæ acceptationis in-

758

Lib. VI. Pars II.

ternæ, sed etiam ratione externæ passionis ad-
junctæ, quam acceptando facit sibi volunta-
riam, ut pluribus explicat *Suar.* l. 7. idem dicens
de malis & aduersis quibuscumque aliunde ad-
venientibus.

¶ 309 §. 8. Ad satisfactionem nostram ex parte Dei
requiritur promissio de acceptando opere in fi-
nem satisfactionis, nam poenæ hujus vitæ non
sunt æquales vel proportionatae poenæ Purga-
torii, quas meriti sumus; & omnia opera nostra
poterant à Deo ex aliis titulis exigi, *Suar.* l. 8.

¶ 310 §. 9. *Caj. Dur. Nav. Præpos. Côn.* putant ali-
quem posse sibi vel etiam animabus impetrare
remissionem poenæ præcisè orando, & præ-
scindendo à satisfactione vel solutione pro poe-
na debita, sicuti homo ab homine potest tan-
tum deprecando obtinere remissionem poenæ
sibi vel alteri debitæ: Et ita etiam non videtur
dubitandum, quin Beati, qui satisfactiones non
ponunt, possint pro nobis vel pro animabus
impetrare remissionem poenæ. Oppositum te-
nent *Gabr. Suar.* & alii cum *Rayn.* pu. 8. q. 3. tum
quia est secundum justitiæ divinæ leges, ut
omne delictum puniatur, tum etiam quia non
esset pro honore satisfactionum Christi, si Deus
illis non respectis gratuitò remitteret homini-
bus poenas: hinc videtur dicendum, quod quan-
docunque Deus propter orationem aliquam
remittit alicui poenas, semper respiciat Christi
satisfactiones, per quas censeatur præstata solu-
tio pro tali poena.

¶ 311 §. 10. Non est obligatio, saltem gravis, in
hac vita delendi poenas suis peccatis debitas,
nam secundum dicta l. 2. n. 179. & dicenda hic
num. 1336. opera satisfactoria laudabiliter
transcri-

transcribo Defunctis, & reus non tenetur sibi
pœnas infligere sed tantum pati sibi decretas à
Judice, *Suar. d. 15. f. 7.* *Arr. d. 18. f. 5.* & alii
contra Palud. & Canum. *Dixi,* saltem gravis, nam
planè omnes satisfactiones suas transcribere al-
teri sine spe imminuendi pœnas sui Purgatorii
videtur esse contra ordinem charitatis, quâ te-
neor me saltem non postponere proximo, sed
æquè desiderare accelerationem meæ beatitudi-
nis quam illius: unde videtur esse defectus cha-
ritatis erga seipsum, imò & erga Deum, si quis
hic ita negligat omnes satisfactiones, & velit in
Purgatorio sustinere pœnas gravissimas ac lon-
gè diuturniores, seque per hoc retardare à vi-
sione, amore & laude Dei in cœlo, sic enim non
videtur satis æstimare æterna & incomprehen-
sibilia Dei bona. Notatque etiam *Rayn. p. 1. f.*
1. pu. 5. à n. 16. satisfactiones in hac vita discre-
tè quidem esse assumendas, attamen non negli-
gendas, etiam ideo, quia opus satisfactorium
longè plus prodest, si fiat me vivo quam si me
mortuo, nam si vivus & in gratia constitutus
procurem fieri, fructus satisfactorius conjun-
gitur cum merito, quo etiam impetrare possum
pœnæ remissionem: & hic valet istud:

*Dat tua, cum tua sunt; post mortem tunc tua non
sunt.*

Gerjon. Gabr. Rayn. p. 1. f. 3. pu. 3. à n. 35. Hinc ali-
qui, quos refert num. 37. putârunt Missam unam
procuratam à vivo plus prodesse quam centum
celebrandas post mortem: denarium jam plus,
quam tum mille ducatos: unam lachrymam jam
plus, quam tum decem annos in Purgatorio &c.

*Q. 179. Quid notandum sit circa remissionem
pœnarum in altera vita sive in Purgatorio.* *R. Hoc* ¹³¹²

unicum, quod remissio illa non habeat rationem satisfactionis, cum animæ illæ non sint amplius in statu viæ, sed habeat rationem satisfactionis, quæ definitur, quod sit perpetuum malum, per quam quis censetur tam multum se subjicere potestati offensi, quam multum contra dignitatem illius se erexerat: potestque esse etiam involuntaria, ut patet in fure, qui invitus subit mortem, & respectu potestatis civilis satispatitur. Quamvis autem satisfaciendo in hac vita re ipsa patiamur, cum secundum dicta n. 1304. de ratione satisfactionis sit perpetuus alicujus poenæ, tamen quia poena hujus viæ est diversæ rationis à poena Purgatorii, & præcipua vis perpetuum, quas hic assumimus, habetur à voluntaria illius acceptatione, non solet vocari satisfactione sed satisfactio. De poenis autem, per quas animæ satispatiuntur in Purgatorio, videri potest *Dicast.* tr. 9. d. 1. & *fusius Hautinus* in *Patrocinio Defunctorum*. Quomodo vero animæ purganti applicetur fructus Sacrificii Missæ, dictum est n. 518. Et de aliis applicationibus pro ipsis dicetur à n. 1317. 1332. 1336.

1313

Q. 180. Quomodo Indulgentia dividatur ratione subiecti. *R. In localem, realem & personalem.* Localis est, quæ alicui loco, templo, altari conceditur. Realis, quæ grano, numismati, Rosario &c. applicatur. Personalis, quæ conceditur alicui personæ, ut eam lucretur, ubicunque fuerit, vel in articulo mortis, vel quoties tale aut tale opus peregerit.

1314

Q. 181. An, quomodo, & à quo concedi possit Indulgentia. *R. §. I. De fide est, in Ecclesia esse potestatem dispensandi thesaurum meritorum*

Chri-

Christi & Sanctorum per Indulgentias, ita ut
viearum immediatae liberemur ex opere ope-
rato à reatu pœnæ temporalis sine propria sa-
tisfactione, hæc enim est *communio Sanctorum*,
de qua symbolum Apostolorum, & ita docet
Trid. sess. 25. c. 21. De Refor. in Decreto De In-
dulg. Nihil autem hæc catholica veritas etiam
traditione, quam ostendunt Decreta Concilio-
rum & Pontificum, testimonia Patrum, praxis
antiquorum temporum, de quibus latè *Suar. d.*
49. f. 1. & seqq. Bellarm. tom. 3. l. 1. De Indulg.
c. 3. & seqq. Et satis evincitur ex Scriptura, nam
Christus *Matt. 16.* promisit Petro, & in Petro
eius successoribus potestatem ligandi & solven-
di, sine ulla restrictione, ergo etiam potestatem
remitendi reatum pœnæ. Item commisit cla-
ves regni cœlorum, ergo potestatem removen-
di omnia, quæ aditum ad cœlum impediunt,
inter quæ est reatus pœnæ. Denique cum in Ec-
clesia sit thesaurus satisfactionum Christi & San-
ctorum, qui eis non indigent, ne inutilis sit, de-
bet posse applicari per Indulgentias. Neque
sufficientiæ meritorum vel plenæ redemptioni
Christi derogat, quod Sanctorum merita con-
currant, sed potius istorum vim commendat,
omnem enim vim suam habent ex meritis
Christi, quibus adduntur, non ex necessitate
vel insufficientia, sed ad honorem Sanctorum,
& concurrunt ad deletionem solius pœnæ tem-
poralis, non autem culpæ vel pœnæ æternæ, in
quo præcipue opus Redemptionis consistit.

§. 2. Concessio Indulgentiarum respectu 1315.
vivorum est partim solutio, quia offertur pre-
mium meritorum Christi; partim absolutio,
quia hoc ipso, quod Ecclesia nomine Dei acce-

pret solutionem, homo à poena absolvitur. E contrà respectu Defunctorum est mera solutio, quam Deus acceptat; quæ quidem solutio fit cum potestate jurisdictionis in thesaurum Ecclesiæ, sed non in personam, cui applicatur, cùm Ecclesia tantum in vivos jurisdictionem habeat. Videri potest *Viva De Jubil.* q. 5. a. 3. item *Rayn.* in *Heter.* tom. 15. p. 2. f. 3. pu. 5. q. 1. ubi pluribus explicant, quid sit Indulgentias applicari per modum solutionis vel absolutio-
nis. Et de hoc etiam fusè disputat *Amic.* tom. 8. d. 20. à nu. 164. & *Bellar.* lib. 1. de Indulgen-
tiis. c. 14.

1316 §. 3. Ut Indulgentiæ licetè & validè conce-
dantur, debet præter remissionem poenæ ades-
se aliud motivum justum & proportionatum,
utì colligitur ex Extrav. Clem. VI. *Unigenitus.* De
Poen. & Remiss. & habet sententia communis
contra Pasq. Putatque generatim *Castrop.* tr. 24.
p. 7. n. 8. ad justitiam causæ requiri, ut hæc con-
cessio credatur cessura in majorem Dei gloriam
& honorem, quām cederet alias stricta & rigo-
rosa satisfactio vel satispassio. Quòd si tamen
causa sit aliqua sed non plenè sufficiens, proba-
biliter tenent multi cum *Castrop.* n. 7. manere
secundùm partem, cùm enim effectus Indul-
gentiæ sit divisibilis, manere potest quoad par-
tes causæ respondentes, utì valet quandoque
quoad alia, quæ ex occasione Indulgentiæ con-
ceduntur, v. g. quòd poenitens possit eligere
Confessarium, quem volet, absolvi à reserva-
tis, quia cùm hæ facultates pendeant à jure hu-
mano & voluntate Papæ, valent, etiamsi In-
dulgentiæ sine causa concedantur, *Suar.* Laym.
Castrop. n. 6. Quod si concedens falsò putaret

cau-

causam esse sufficientem, & non erret temerè, sed ex prudente motivo, *Suar. Lug. Viva a. ult.* probabilitè dicunt valere, quia quando oeconomicus prudenter dispensat rem Domini, hic ratihabet.

§. 4. Sclus Papa habet ordinariam & universalem potestatem concedendi quibusvis fidelibus etiam Defunctis quaslibet Indulgencias, quia ad summum Ecclesiæ Principem pertinet distributio thesaurorum: unde Conc. generale sine Papa, sive hic vivat sive sit mortuus, non habet talē potestatem, *Suar. Laym. Bellarm. l. i. c. i. contra Cordub. Henr. Nav.* Et quamvis Papa communiter concedat Indulgencias Defunctis medio aliquo vivente, qui per opus aliquod illis applicet, sicque fieri debere putent *Nav. Suar. Fill.*, tamen probabilitè docet *Rayn. n. 3.* id non requiri, sed Papam posse immediate per se ipsum eas Defuncto elargiri. Potestque etiam Papa ipse ut membrum Ecclesiæ participare Indulgencias à se ut Capite Ecclesiæ concessas, *Amic. f. 2.* imò & directè exercendo jurisdictionem gratiosam circa seipsum, *Viva a. 4.*

§. 5. Quamvis Papa habeat maximam potestatem circa Indulgencias etiam Defunctis applicandas, tamen non potest tot & tantas concedere, ut totum Purgatorium evacuet, quia non potest esse rationabilis causa tantæ concessionis, nam non sufficit major Dei gloria ex talibilatione secutura, Christus enim, qui maximè vult Dei gloriam, nihilominus etiam vult semper aliquas animas esse in Purgatorio: unde falsum est, quod in Resurrectione sua Purgatorium evacuārit, *Rayn. à n. 13.*

§. 6. Episcopi habent limitatam potestatem conce-

concedendi Indulgentias, ordinariam quidem; id est, ex vi proprii muneric & à jure communi annexam suo officio, attamen delegatam à Papa, uti habet communior cum *Suar. Mol. Bellarm.* suprà, *Barbosa de pot. Episc.* all. 88. *Rayn.* n. 16. contra *Cordub. Sot. Nav. Medin. Valent.* Et in Dedicatione quidem Ecclesiæ potest Episcopus dare Indulgentias unius tantum anni, in anniversariis verò Dedicationis & aliis etiam casibus 40. tantum dierum, etiam in perpetuum, id est, recurrentes omni anno, *Leff.* in Auct. V. *Indulgentia. casu 1.*

1320 §. 7. Episcopus potest Indulgentias concedere pro suis tantum subditis, licet extra Diœcesim existentibus, & tantum per modum absolutionis, adeoque solis vivis. Possuntque Episcopi hanc potestatem, cum sit ordinaria, alteri delegare, *Lugo, Viva a. 5.* Non tamen hoc ipso, quod Vicariis suis generalibus concedant omnem potestatem, censetur hanc concedere, sed debent id specialiter expressisse, uti habet communis cum *Leur.* in *Vicario*, q. 139., quia est facultas meræ gratiæ & per se reservata dignitati. Ac propterea nec Sede vacante Capitulo convenit, uti habet communior apud *Leur.* q. 482. Quod si Episcopus ampliorem fortè Indulgentiam concederet, quam ei permisum est, probabilius est concessionem fore irritam solum quoad excessum, quia utile non debet per insile vitiari, *Reg. 37. Juris in 6.*

1321 §. 8. Quod dictum est de Episcopis, valet etiam de Archi-Episcopis respectu totius Archidiœcesis, cuius subditis, etiam extra tempus visitationis, potest simili modo concedere Indulgentias, *Barbosa* suprà. Putatque *Henriq.* ex *Leff.*

Leſſ. ſuprā, Archi-Epifcopo deberi potestatem altero tanto majorem, adeoque ubi Epifcopus potest 40., Archi-Epifcopum poſſe 80. dierum concedere. Cardinales, etiam non Epifcopi, poſſunt 100. dierum in ecclesiis fuorum titulorum, quia in hiſ habent epifcopalem jurisdictionem, Cap. Is qui, De majoratu & obed.

ſ. 9. Nuncius Apofolicus poſtest subditis 1322. ſuæ Nunciaturæ pro quoquę pio opere concedere 100. aut plurimum dierum Indulgencias, attamen ſemper minùs quam annum. Pro templo vel capella poſtest dare 7. annorum & 7. quadragenarum, id est, septies 40. dierum, pro illis, qui confeſſi communicārint & in eo loco de more orārint ad intentionem Ecclesiæ. Quod si concedat in duobus festis anni pro eodem loco, durabunt tantum ad triennium: ſi in uno feſto, ad ſeptennium tantum, ſicque exſpirabunt, niſi prorogentur, uti habetur n. 20. in facultatibus Nunciaturæ Colonensis 1. Oct. 1680. ab Inn. XI. confeſſis.

ſ. 10. Prælati Epifcopo inferiores, quamvis in cæteris habeant potestatem quaſi epifcopalem, non poſſunt jure ordinario concedere Indulgencias, cùm id nullibi concedatur: Multò minùs Parochi vel Confessarii, Bellarm. & Barbos. ſuprā contra Hoſt Ang. & alios. Cùm tamen confeſſio Indulgenciarum non sit actus Ordinis ſed jurisdictionis, Papa vel Epifcopus, etiamsi neclum Sacerdos, poſſet & Indulgencias concedere & confeſſionem delegare cuivis ſimplici Clerico, uti cum communi Leur. q. 139 & Viva a. 4.

Q. 182. Qualis intentio requiratur ad lucran- 1324. das Indulgencias. R. 1. Si concedens requirat opus

opus cum certa intentione, hæc expressè fieri debet, quia *concessio sub certa forma vel conditio ne, corruit, si conditio deficiat*, L. *Medius ff. De Condit.* Et ut aëtus valeant, conditiones im plendæ sunt in forma specifica, nempe quoad expressa in specie: hinc etiam communiter dicitur, quod in talibus non detur commutatio, sed debeat, per se loquendo, fieri quod expressum est: ideoque dicit *Bellegambe* in *Enchiridio De Jubilæo* p. 1. f. 2. q. 2. prærequiri cognitionem formalem intentionis illius, quam concedens habuit: Addit q. 4. intentionem illam reddi dubiam, si alia intentio admisceatur, quia quod opus pluribus finibus destinatur, èò, minus prodest singulis. His non obstantibus docent *Pasq. Sanctar. Boss. Viva* q. 8. a. 5. estque communis persuasio etiam apud Confessarios, si intentio orandi facienda sit pro certis necessitatibus in Bulla expressis, satis esse, si quis intendat orare ad intentionem Ecclesiæ.

1325. §. 2. Si concessa sit Indulgentia facienti opus secundum se, probabiliter docent *Mol. Pelлиз. Leand. Portel. Laym. Viva, Lugo, Gob. Busenb. Diana* p. 10. t. 17. R. 1. eum etiam ignorantem lucrari, qui opus ponit, uti præscriptum est, possunt enim Indulgentiæ applicari & prodesse ignorantibus, uti dicetur n. 1328. Et quisque habet intentionem saltem habitualem aut interpretativam obtinendi quidquid potest per omnia sua opera: Pro majoritate men securitate expedit manè expressè intentionem formare obtinendi per opera istius diei, quidquid per illa obtineri potest.

1326. §. 3. Si quis pro alio velit lucrari Indulgentiam, requiritur intentio lucrandi determinatè pro

pro illo: sufficit tamen intentio habitualis, id est, semel habita & non revocata, ad eum modum, quo à n. 205. dictum est de applicatione Missæ.

Q. 183. *Quid præterea notandum sit circa applicacionem satisfactionum vel Indulgenciarum pro alio.* R. seqq. §. 1. Quamvis fructus meriti non sit applicabilis alteri, cùm nemo per alium meretur, sed meritum sit ad gratiam & gloriam operantis; tamen fructus satisfactionis est alteri applicabilis, ut patet in Christo, qui pro nobis satisfecit: Hinc potest vivens etiam viventi transcribere satisfactiones suas: Estque probabilius, si adsint conditiones requisitæ, Deum semper acceptare ex promissione & quædam justitia, obligavit enim se ad hoc, ut charitas amplificaretur & omnes per ipsum essemus unum, *Lugo* d. 26. f. 1. *Arr.* d. 23. f. 1. *Rayn.* tom. 15. p. 2. f. 3. pu. 6. n. 12. Conditiones autem ex parte applicantis sunt, ut dum ponit opus, adsint enumerata n. 1307. item intentio, ut prospicit alteri. Ex parte autem illius, cui applicatur, requiritur remissio culpæ & status gratiæ, *Lugo* f. 2. & 3. *Arr.* f. 4. & 5.

§. 2. *Applicatio satisfactionis fieri potest absenti, ignorantibus, non petentibus,* *Diana* p. 5. t. 3. R.

134. *Lohn.* & alii: probabiliter etiam positivè nolenti, quia quamvis invito ordinariè non fiat beneficium, attamen fieri potest, utì absolute à censura &c. oppositum tamen ex dictis n. 58. videtur probabilius. Indulgenciæ nulli etiam defuncto applicari possunt, nisi Papa expressè concedat, utì colligetur ex dicendis num. 1348. docetque cum communi *Rayn.* n. 3. Alteri autem

autem vivo applicari non posse, habet communis cum *Lugo* à n. 11. nisi Papa interveniat.

1329. §. 3. Quando Papa concedit, ut quis possit lucrari Indulgentiam pro alio vivo, S. Th. & alii cum *Rayn.* l. 2. pu. 2. n. 7. rectè dicunt primum re ipsa non lucrari, sed tantum ponere opus, quo supposito Papa ipse applicet Indulgentias secundo. Indulgentiam verò quam quis applicat alteri seu vivo seu Defuncto, non potest eodem die pro se lucrari, ut dicitur n. 1366. Et quamvis actus satisfactorius, qui alteri applicatur, non maneat applicanti, tamen actus, quo applicat, non tantum est meritorius sed etiam satisfactorius, & hic manet applicanti, *Rayn.* l. 3. pu. 6. n. 5.

1330. §. 4. Si ille, pro quo fructus satisfactionis offertur, sit illius incapax vel non indigent, *Suar.* dicit reponi in communem thesaurum Ecclesiæ. *Gabr.* & alii communius putant prodesse facienti tale opus: *Palud.* dicit prodesse facienti opus, si applicaverat alicui vivo; si autem Defuncto, putat prodesse alteri Defuncto: Sed S. Th. *Pasq.* q. 86. & alii cum *Rayn.* p. 1. n. 32. dicunt statim à Deo concedi alicui sive vivo sive Defuncto secundum interpretativam voluntatem facientis opus.

1331. §. 5. Sancti, qui in cœlo sunt, non possunt satisfactiones sibi residuas applicare alicui, nam depositæ sunt in Ecclesiæ militantis thesauro, cuius clavem habet solus Papa. *Rayn.* pu. 6. n. 16.

1332. §. 6. *Nay.* putavit eum, qui indiget satisfactione pro se, invalidè applicare alteri, sed communiter contradicunt omnes. Eset tamen contra charitatem propriam secundum *Rayn.* n. 10. si quis multo reatu onustus morti proximus alte-

alteri applicaret omnes satisfactiones suas, nisi adverteret se facere per actum, qui merito & dignitate suâ damnum illud compensaret, nam ex charitate transferens augeret suam gratiam, qui est fructus æternus longè pretiosior. An autem aliquis prudenter applicet, v. g. animabus satisfactiones omnium suorum operum, dice-

tur n. 1336.

§. 7. Rayn. s. 2. pu. 2. rectè dicit nihil prod- 1333
elle, si quis opera satisfactoria, quæ antecedenter fecit, velit postea transcribere animabus vel alicui alteri, nam satisfactiones tales non manserunt suspensæ, sed vel statim applicatæ sunt, vel repositæ in thesauro Ecclesiæ, secundum dicta n. 1330., nulli autem præterquam Papæ competit dispensatio thesauri Ecclesiæ.

§. 8. Si quis nunc vivens applicet animabus 1334
omnia sacrificia & preces pro se defuncto fundendas, Rayn. suprà rectè dicit hoc etiam invalide fieri, quia applicatio operis non est in potestate illius, pro quo offertur, sed penderit ab intentione operantis, operans autem, qui suo tempore offeret pro me, non offeret ad hanc meam intentionem, sed offeret, ut profit mihi, ideoque si tum mihi professe poterit, proderit; si autem professe non poterit, & operans non substituat aliam intentionem, fieri, quod n. 1330. dictum est.

§. 9. Si subditus applicet satisfactiones suas 1335
contra applicationem Superioris, poterit peccare contra obedientiam, sed prævalebit subditi applicatio, ut à pari dictum est de Missa n. 214. docetque cum Dur. Suar. & aliis Rayn. s. 3. pu. 6. n. 18. actio enim talis cum omni suo fructu subest immediatè soli dominio operantis,

Tom. VI.

Ccc

cujus

cujus intentionem non potest supplere aut mutare Superior.

1336 Q. 184. Quid specialiter adhuc notandum sit circa satisfactio[n]es vel Indulgentias pro defunctis.
R. seqq. §. 1. Rayn. in Heter. tom. 15. p. 2. f. 1 pu. 1. & seqq. iterumque pu. 10. recte ex Scrip. PP. & sensu universalls Ecclesiæ ostendit contra aliquos, quorum argumenta solvit pu. 11., quod omnino pium sit, nec divinæ justitiæ aut perfectioni contrarium, si satisfactio[n]es à nobis offerantur pro defunctis. Quod autem animæ etiam suffragia nostra postulent, demonstrat per historias & exempla pu. 7. Præterea pu. 12. contendit esse obligationem saltem charitatis, ut animæ purgantes per aliqua opera vel suffragia adjuventur. Attamen f. 2. pu. 2. docet cum Arr. fore prodigalitatem venialiter malam contra charitatem propriam, si quis vim satisfactoriam operum totius secuturæ vitæ suæ transcriberet animabus, quod etiam insinuavi n. 1311. E contrà tamen multi cum Hautino hoc laudant, dicuntque esse magis meritorium & utilius, ut notavi l. 2. n. 179.

1337 §. 2. Motivum juvandi defunctos inter cætera est, quia vicissim possunt nobis prodesse: Imò posse utiliter peti preces animarum prout in Purgatorio existentium, docent Rich. Gabr. Med. Bassol. Serar. Bonac. Mendoza & in eandem sententiam inclinat Suar., quia quamvis sint in carcere sub poena, tamen sunt tanquam amici & filii, qui pro aliis impetrare possint. Contradicunt quidem S. Th. Alens. Nav. Bellarm. Victor. Az. Valent, Less. Thyraeus, Regin. Castrop., quia putant animas non scire se rogari à nobis, sed recte dicit Rayn. f. 3. pu. 1, n. 23. dubitari non posse,

posse, quin preces ad se directas cognoscant saltem per revelationem Angelorum, id enim pertinet ad communicationem, quæ adhuc est inter illas suffragiis nostris indigentes & nos: Et ita se per eas multa obtinuisse testatur S. Catharina Bononiensis. Hinc Rayn. pu. 8. q. 2. concludit, per se loquendo, melius esse & utilius orare ac consequenter offerre satisfactiones pro defunctis, qui Deo amiores sunt & se juvare non possunt, quam pro vivis. Causa autem, cur Ecclesia diebus Lunæ velit specialiter orari pro defunctis, est, quia vult statim post Dominicam succurri illis miseris, Rayn. pu. 4. q. 10.

§. 3. Caj. & alii putarunt non omnes animas 1338 posse juvari nostris suffragiis, sed eas tantum, quæ in vita hoc ipsum promeritæ sunt, ut juvari possent: sed contra hoc videri possunt dicta n. 59.

§. 4. Præpositus putavit per suffragia oblata 1339 pro una determinatè anima, non plus juvari istam, quam omnes alias, immo melius dispositas plus esse juvandas, sicuti fax accensa pro uno existente in obscuro loco æqualiter lucet omnibus, & illis magis, qui propiores sunt vel meliorem habent visum: Sed recte contradicunt S. Th. Bellarm. aliquie communiter cum Rayn. n. 20. quia applicatio fit secundum libram intentionem operantis, & Papæ leguntur concessisse applicationem pro certis animabus.

§. 5. Subsidia necdum exhibita, etiamsi 1340 certò sint exhibenda, nunc non profundt animabus, uti habet communis cum Rayn. pu. 3. n. 43. quia etiamsi Deus prævideat aliquid facendum, non ideo, antequam præstetur, rependit

præmium, nisi accedat specialis misericordia; qualis fuit, quod ob prævisa Christi merita derit gratias Adamo & antiquis PP. pro hoc enim dicendo habemus speciale fundatum in Scriptura & PP., quia redemptio erat tribuenda Christo.

1341

§. 6. Per se loquendo utilius est animabus, si statim magna vis subsidiorum illis procuretur, nam tantum prosunt, si sint actu exhibita. Per accidens tamen potest esse laudabilius, v.g. fundare perpetuam Missam, quia potest hoc esse magis ad Dei gloriam, ut populus certo die & loco Missam habeat &c. Rayn. à n. 47.

1342

§. 7. Missam esse præcipuum oput satisfactorium pro defunctis, docent SS. PP. S. Th. & Theologi communissime cum Rayn. s. 3. pu. 3. q. 2 quia nempe est repræsentatio & nova exhibitio Sacrificii à Christo oblati in Cruce, cui Christus ideo voluit inesse maximam vim satisfactiæ. Post Missam sunt Indulgenciarum quibus & Christi & Sanctorum satisfactiones animabus applicantur ex opere operato. Sequuntur ex genere suo & per se opera pœnalia. Post hæc, est eleemosyna: Denique oratio, cuius præcipuus fructus est impletatio. Notat tamen Rayn. cum Soto posse per accidens fieri, ut eleemosyna in certis casibus ratione charitatis adjunctæ vel magnæ indigentiae pauperis sit gravior Deo, adeoque utilior defunctis quam multæ Missæ. Quantum defunctis prodesse possint cilicia, flagellationes, jejunia, vigiliæ, peregrinationes, afflictiones causatae nobis aliunde, susæ & doctæ prosequitur Rayn. pu. 6. q. 6. & seqq. Speciatim autem de eleemosyna agit pu. 7. De oratione pu. 8.

§. 89.

§ 8. Orationes publicæ, id est, quæ fiunt à personis ad id deputatis ab Ecclesiâ, prout fiunt nomine Ecclesiæ, non sunt satisfactoriæ, quia satisfactio respicit poenitatem operantis; hinc ut tales tantum sunt impenetratoriæ, etiam respectu remissionis poenæ defunctorum, & quidem tanto magis, quanto Ecclesia tota est gratior Deo quam privatus, cuius etiam improbitas non impedit vim impenetratoriam Ecclesiæ. Rayn. f. 3. pu. 11. q. 3.

§ 9. Communio de se non prodest defunctis, nisi quantum actus adjuncti, sunt ex opere operantis impenetratorii vel satisfactorii, uti fusè demonstrat Rayn. tom. 6. opusc. 6. *De Communiōne pro mortuis.* Et idem est, si confessio vel Communio offeratur pro alio vivo, tam parum enim potest huic prodeste, quam si quis pro alio velit suscipere Baptismum vel Matrimonium. Nec obstat, quod ad Corinth. 15. v. 29. dicantur aliqui baptizari pro mortuis, nam sensus est, quod pro mortuis se affligant vel patientur, ut ostendit Rayn. tom. 15. p. 2. f. 2. pu. 11. & iterum f. 3. pu. 6. n. 1., in quo etiam sensu Christus Marci 10. & Lucae 12. passionem suam vocat baptismum.

§ 10. Restitutio eorum, quæ defunctus ablulerat, aut expletio votorum, quæ neglexerat, quamvis per accidens possint prodeste ratione piorum actuum, quos heredes nunc eliciunt pro defuncto, tamen de se nihil operantur ad liberationem animæ, s. Th. Nav. Sot. Bellarm. Suar. Mol. Valent. Rayn. f. 2. pu. 3. contra paucos. Ratio est, quia si defunctus ante mortem fecit, quod potuit, non ideo diutius patietur; si id neglexit, patietur, quantum pro-

merita est ipsius negligentia : hæredum autem negligentia non est culpa ad eum pertinens , cùm ipse illius causa per se non fuerit. Idem est dicendum de ablatione scandali, quod defunctus posuerat, dum viveret, Rayn. pu. 6.

¶ 346.

§. 11. Campanarum pulsus non juvat defunctos nisi indirectè , quatenus movet audientes ad bene precandum defuncto , Rayn. pu. 7. Consepelire defunctis res pretiosas nullum etiam illis adfert subsidium : consepelire autem Eucharistiam est nunc præter Ecclesiæ consuetudinem , Rayn. pu. 10. Imò videtur illicitum propter irreverentiam.

¶ 347.

§. 12. Utus cereorum ardantium prodest defunctis , in quantum amici nomine defuncti protestantur se confiteri Christum esse verum lumen , & ex ejus meritis sperare misericordiam , Rayn. s. 3. pu. 11. q. 8. Sepultura in loco sacro eis prodest , partim quia fideles illic convenientes excitantur ad orandum pro defunctis , partim quia preces publicæ Ecclesiæ , quæ in tali loco funduntur , extenduntur etiam ad inihi sepultos , Rayn. p. 12. q. 3. Aspersio aquæ benedictæ prodest propter preces Ecclesiæ , nam benedicens petit prodesse etiam ad condonationem pœnarum , Rayn. q. 5. Incensatione thuris orat Ecclesia , ut anima pascatur odore cœlesti &c.

¶ 348.

§. 13. Solus Papa potest defunctis applicare Indulgentias , uti habet communis cum Dian. p. 10. tr. 6. R. 12. contra Gob. , quia secundum dicta n. 1315. defunctis applicantur per modum solutionis , offerendo pretium ex thesauro Ecclesiæ , solus autem Papa habet claves thesauri Ecclesiæ , Rayn. s. 3. pu. 5. n. 15.

6. 14

§. 14. Specialiter ad indulgentias pro defunctis requiritur motivum extrinsecum distinctum ab ipsa poenae remissione, & quantitati indulgentiae proportionatum, sit enim pro non subdito per modum solutionis ex thesauro Ecclesiæ, cuius usus non debet esse profusio sed prudens dispensatio, Rayn. n. 19.

§. 15. Multi negant, multi affirmant applicationem indulgentiarum factam pro defuncto habere infallibilem effectum, utrique probabiliter, uti colligi potest ex dictis n. 524. Et pro affirmantibus stat etiam Rayn. l. 3. pu. 1. à n. 17. pu. 5. à n. 9. pu. 6. n. 12. pro negantibus Amicu. tom. 8. d. 20. à n. 175. Rectè autem præsumunt Henr. Laym. &c alii, si Deus pro arbitrio absque promissione acceptet indulgentias pro defunctis, longè facilius eas acceptare pro illis animabus, quæ in hac vita magis studuerunt satisfacere, non tantum pro se sed maximè pro defunctis.

§. 16. Quamvis n. 1307. dixerim ad satisfaciendum pro se vel alio ex opere operantis, requiri in operante statum gratiæ, tamen Rayn. pu. 5. n. 23. Dian. suprà R. 13. aliquique multi apud Busenb. & cum Amico n. 203. putant eum, qui non est in gratia, lucrari posse indulgentiam pro defuncto, si ponat substantiam operum, quia indulgentia ex opere operato acquiritur defuncto, qui est dispositus.

§. 17. Etiam Beati in cœlo possunt juvare animas, non quidem ex suis satisfactionibus superfluis applicando aliquid, uti dictum est n. 1331. sed vel directe imperando pro illis remissionem propter satisfactiones Christi, uti habent Bellarm. Côn. Rayn. l. 3. pu. 2. q. 2. vel

Ccc 4

etiam

etiam indirecte, procurando, ut viventes pro
eis offerant satisfactio[n]es.

I353. Q. 185. An preces Ecclesiae & indulgentiae pos-
sint prodeesse catechumenis vel excommunicatis, sal-
tem defunctis. R. §. 1. Preces Ecclesiae etiam
publicas prodeesse catechumenis, itemque In-
dulgentias posse applicari eis in gratia defun-
ctis, docent cum aliis Rayn. in Heter. tom. 15. p.
2. l. 3. pu. 3. q. 3. & Amicus tom. 8. d. 20. n. 157.
contra Suar. Côn. & alios cum Viva De Jub. q. 6.
a. 1. & videtur sequi ex dictis n. 29., quia etiam
Missa illis applicari potest. Nec obstat, quod ca-
techumeni nunquam pertinuerint ad Eccle-
siam, nam licet Ecclesia non judicet nec puniat
extraneos, attamen potest illis benefacere &
præstare gratias, quarum capaces sunt.

I354. §. 2. Si excommunicatus adhuc vivens ve-
rè contritus sit, & per eum non stet, quominus
restituatur Ecclesiae, probabile est cum Nav. &
Sa, lucrari posse Indulgentias per opera, quæ
licitè exercet; si his annexæ sint, sic enim pru-
denter præsumimus de benigna voluntate Ec-
clesiae: Oppositum tamen est probabilius ob-
rationem jam dandam.

I355. §. 3. Si excommunicatus sit in gratia mor-
tuus, Nav. Henrq. Fill. putant posse ei prodeesse
Indulgentias, quia excommunicatio videtur
tantum excludere à favoribus pro statu vitæ,
post mortem enim Ecclesia non habet juris-
dictionem in animas. Oppositum tenent Di-
cast. tr. 9. d. 2. n. 147. & tr. 10. d. 2. n. 632. Rayn. n.
27. & alii, quia una ex pœnis excommunicatio-
nis est privatio communium suffragiorum.
Neque ad hoc requiritur jurisdiction in animas,
sed satis est facere, ut pro illis, quæ excommu-
nicatae

nicatae sunt, non offerantur suffragia nomine Ecclesiae, neque applicentur. De cætero recte docet Rayn. s. 2. pu. 5. excommunicationem non impedire ingressum in cœlum, dummodo satisfactio vel satispassio pro pœna sit exsoluta.

Vide dicta à n. 31.

Q. 186. *Quid notandum sit circa Indulgenciam, 1356.*
qua conceditur ingredientibus Religionem. R. Putant quidem aliqui cum Rodriq., Indulgenciam plenariam, quæ dicitur obtineri per ingressum Religionis, posse obtineri per susceptionem habitus aut per ingressum in Noviciatum, si fiat ex magno Dei amore & renunciatione mundi, sed quamvis hæc possint ex opere operantis sat esse ad remissionem pœnarum restantium, tamen Indulgencia ista plenaria videtur tantum obtineri in professione vel emissione votorum substantialium Religionis, sola enim hæc comparatur Baptismo, & Noviciatus est veluti status catechumenorum, uti cum aliis notat Less. in Auct. v. *Indulgencia. cas. 2.* Et Nav. Sanch. *Vita De Jubil. q. 4. a. 5.* putant Indulgenciam profitentium Religionem, prout dicit remissionem pœnæ peccatis debitæ, ex opere operantis posse esse plenariam. Aliam etiam Indulgenciam lucrantur Regulares induentes habitum religiosum, uti dicetur n. 1389.

Q. 187. *Quas indulgentias speciales habeat 1357.*
Societas JESU. R. q. 1. Accepi designationem impressam Romæ anno 1709. cum approbatione Magistri S. Palatii in hæc verba :

Indulgencie plenarie in perpetuum concessæ omnibus & singulis utriusque sexus Christifidelibus verè pœnitentibus & confessis ac sacra Communione refectis, qui ecclesiæ Societatis

tatis JESU, ubicunque fuerint, in diebus & festis infra indicatis devotè visita verint, & inibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione & S. Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint:

1. In die Circumcisionis Domini, 1. Januarii concessit *Paulus III.* in Bulla 15. Kal. Nov. 1548. Confirmavit *Gregorius XIII.* in Bulla *Nonis Maji* 1578. Designatae sunt ecclesiæ domus professæ, aut ubi hæc non est, præcipui Collegi.

2. In festo S. Ignatii 31. Julii concessit *Gregorius XV.* in Brevi 8. Junii 1622.

3. In festo S. Francisci Xaverii concessit in eodem Brevi pro die 2. Decembris: sed *Alex. VII.* in Brevi 18. Julii 1663. transfertur cum festo in 3. Decembris. Si festum incidat in Dominicam 1. Adventus, officium & Missa cum indulgentiis transfertur in diem Lunæ proximè sequentem ex indulto *Inn. X.* 27. Octob. 1651. quod confirmavit *Clemens XI.* 24. Nov. 1702.

4. In festo S. Francisci Borgiae pro die 3. Oct. concessit *Clemens X.* in Brevi 3. Julii 1671. sed indulgentiam cum festo transfertur in 10. Oct. *Inn. XI.* in Brevi 28. Aug. 1683.

5. In die invocationis cujuscunque ecclesiæ Societatis, id est, tituli ecclesiæ, concessit *Paulus V.* in Brevi 16. Sept. 1611.

6. Pro docentibus, discentibus & promoventibus doctrinam christianam concessit *Greg. XV.* in Brevi 27. Sept. 1622. Et *S. Congreg.* 22. Nov. 1678. declaravit non esse revocatas per quoddam Decretum *Inn. XI.* 7. Martii 1678.

7. Pro omnibus & singulis Christi fidelibus tam Societatis aut cujuscunque alterius Ordinis & Congregationis regularibus, quam aliis qui-

busli-

buslibet ecclesiasticis & laicis , qui in domibus ejusdem Societatis exercitia spiritualia per octi-
dii sparium peregerint, concessit Alex. VII. in
Brevi 13. Oct. 1657.

§. 2. Præter ista dixil. i. n. 861. & jam con- 1358.

stat ex novo compendio v. *Indulgencia*. §. 10.
post visitationes concedi singulis de Collegio
plenarias indulgentias in prima Missa vel Com-
munione. Deinde solent Provinciales petere à
Generali facultatem imperiendi nostris privi-
legium liberandi animam à Purgatorio, in quo-
cunque altari Missam legant, quod cuidam Pro-
vinciali modernus Generalis 14. Febr. 1705.
dedit his verbis, *Tribuo Reverentiae vestrae faculta-
tem nostris impertiendi privilegium Fratrum Mi-
nistrantium infirmis, pro applicanda moribundis in-
dulgencia plenaria per imaginem crucifixi &c. ac
liberandi animam è Purgatorio, quoties Missæ sacri-
ficium ad eam intentionem applicaverint.* Hoc pri-
vilegium, si à Provinciali obtinendum sit, adhue
viget. Plures adhuc indulgentias habent cum
omnibus Regularibus, secundum dicenda nu.
1389. Notatque *Viva* in Appendice ad tract.
De Jubilæo, si in templis nostris ante Venera-
bile recitemus sexies *Pater. Ave. Gloria Patri.*
nos lucrari omnes indulgentias, quæ tali die
sunt & Romæ & in illa urbe, ubi oramus.

§. 3. Quod Missionarios attinet, declaravit 1359.
Urb. VIII. in Bulla *Salvatoris*. 5. Maji 1626. con-
firmata ab Alex. VII. in Brevi *Dudum* 20. Sept.
1656. quod Regulares in missione habeant eas-
dem indulgentias, quas habent in partibus ca-
tholicorum, sic enim habet Alex. §. 17. *Quoad
publicationem indulgentiarum, poterunt Regulares
& PP. Societatis illas publicare, quas Ordines & So-
cietas*

cetas habet & hactenus habuit ubique terrarum ;
vel in partibus Germaniae & Belgii in universum ,
edocto semel Vicario de facultatibus , neque Vicarius
impedit vel interdicet . Et idem conceditur in ea-
dem Bulla circa confraternitates §. 18. Quoad
institutionem confraternitatum & sodalitatum per-
mittat Vicarius Regularibus & PP. Societatis illas ,
quæ à Sede Apostolica approbatæ & ab Ordinibus
assignatae sunt , ita tamen ut nemo adstringatur &
teneatur ad particulares Confessarios vel ad Sacra-
menta ab illo Ordine solum percipienda . Hæc habet
Verius in Past. Mission. tr. 10. a. 1. & 2.

1360.

§. 4. Quas Indulgentias habeant sodalitates
B. Virginis Annuntiatæ in gymnasiis vel orato-
riis nostris , videri potest apud Veron in Manuali
sodalitatis c. 1. p. 2 , qui in fine dicti Manualis
ad longum habet Bullam Greg. XIII. illas soda-
litates constituentis & extendentis . Et eas Indul-
gentias , non obstante aliquo Decreto nnoc. XI.
adhuc valere pro sodalitatibus aggregatis , do-
cent Ills. & Viva suprà §. 4.

1361.

Q. 188. Quid notandum sit circa Indulgentias ,
quæ in templis Societatis JESU esse solent in Domini-
nica Agonie Christi & in dominica Communionis
generalis sive Animarum. R. seqq. §. 1. Interroga-
tus ex Rheno inferiori P. Josephus Photius , qui
ab initio fuerat præses sodalitatis Agonie , re-
spondit Româ 2. Dec. 1690. 1. absentes impedi-
tos posse lucrari indulgentias Agonie , si die desi-
gnato alibi cōmunicent . 2. Moniales , quæ egre-
diuntur , si hic & nunc per accidens impedian-
tur , posse lucrari alibi , ut de aliis dictum est . 3.
Si die designato impediti , aut etiam non impe-
diti , alio die Dominico ejusdem mensis com-
municent , & multò magis si Societas transferat

Indul-

Indulg-
gnatur
eigere
Domin
Brevi.
semper
hæc pr
doctrin
Gener
gentiis
quantu
tes nor
plo no
Monia
nostro
gnato
quamv
diem d
dies sit
tè estre
eum ca
mutari
§. 2
utrisqu
plo, id
Ampr
idemq
Commu
Anno
munic
peritu
cultas
temple
ferri p
§.

Indulgentias in alium diem quam nunc designatum, omnes posse lucrari, quia sodales ipsi e igere possunt diem Communionis, attamen Dominicum, si Dominicus sit nominatus in Brevi. Nihilominus ista responsa nobis visa **1362** semper sunt dubia, ideoque Anno 1709. iterum haec proposuimus Romæ, ad quæ P. *Sestius* vir doctrinæ & rebus gestis celebris, nunc A.R.P. Generalis monitor, respondit tam de Indulgentiis Agoniæ quam Animarum, 1. Absentes quantumvis impeditos, & alibi communicantes non lucrari, quia requiritur, ut fiat in templo nostro. 2. Id valere de quibusunque etiam Monialibus re ipsa non communicantibus in nostro templo. 3. Nec lucrari alio die non designato intra mensem communicantes, quia quamvis sit liberam ab initio hunc vel illum diem designare, prout Breve permittit, si tamen dies sit per nos semel designatus, ille determinatè est retinendus, quia positâ designatione in eum cadit gratia per Breve collata, nec amplius mutari potest.

§. 2. Quoad tertium de Communione in **1363** utrisque Indulgentiis facienda in nostro templo, idem Româ responderat anno 1684. P. Ampringer, & Conf. ex Gob. in Quin. tr. 3. n. 197. idemque habetur in Resp. Rom. v. *Indulgentiæ Communionis generalis*. §. 6. ad Prov. Bohemiæ Anno 1643. Denique quando Coloniæ Communio generalis incidit in diem Paschæ, isto die petitur & obtineri solet à Vicario generali facultas distribuendi Communionem in nostro templo, quam non daret, si judicaretur transferri posse in aliam Dominicam.

§. 3. Etiam quæsum est, an dictas Indulgentias **1364**

gentias Agoniæ vel Animarum lucrari possint in facello domestico nostri, qui vel ob infirmitatem vel ob aliam legitimam causam non possunt Missam legere vel communicare in templo nostro: & Respondit P. *Sestius*, rem esse controversam, nam *Quintanadv.* in Comm. gener. append. tr. 1. dub. 6. affirmat, quia facellum videtur facere unum cum Ecclesia, tanquam accessorium cum principali & tanquam membrum cum capite: addit tamen n. 7. securius esse fieri in templo aut in Capellis intra illud contentis: ideoque Romæ, ubi cubicula S. Ignatii in maxima veneratione sunt, obtentum est speciale Breve, ut ea visitantes lucentur Indulgencias templis nostris concessas. Itaque cùm agatur de valore, puto standum omnibus responsis P. *Sestii* tanquam tuoribus: idemque quoad omnia judicavit major pars nostrorum in hoc Collegio Colonensi.

1365 §. 4. Etiam interrogatus P. *Ampringer* Româ respondit anno 1684. seqq. 1. non debere necessariò pro festo principali ullius confraternitatis eligi diem Dominicum, sed esse ad libitum confratrum, nisi aliter exprimatur in Brevi. 2. Nec pro 4. festis infra annum, pro quibus datur Indulgentia 7. annorum, necesse est eligi 4. Dominicas, sed posse eligi quæcunque festa, etiam non fori. 3. Non requiritur, ut Romanam nuntietur dies, quam sodales vel societas elegerit, ordinariè tamen requiritur scientia & consensus Ordinarii. 4. Indulgentiæ Societati concessæ pro confraternitate Agoniæ non possunt communicari aliis Ecclesiis, vel aliis quibusvis personis. 5. Indulgentiæ animarum non possunt communicari aliis Ecclesiis non nostris,

nisi

nisi per nos in iisdem Ecclesiis habeantur dictæ
Indulgenciæ, audiendo Confessiones, dispen-
sando Eucharistiam &c.

§. 5. Quamvis utrasque Indulgencias Agoniæ 1366
& Animarum possit quis vel sibi vel Animæ ap-
plicare, non potest tamen eodem die bis oran-
do septies Pater & Ave easdem & sibi & Animæ
applicare, quia tantum conceditur sub disjun-
ctione, ut quis vel pro se vel pro Anima lucre-
tur, non autem dicitur, ut pro se & pro Anima,
Quintanad. dub. 12. n. 4.

Q. 189. An prudenter credi posst, quod omnes 1367
illæ Indulgenciæ sint verae & authenticæ, quæ paſſim
inveniuntur in variis libellis. R. Negativè, uti pa-
tet ex decreto seq.

DECRETUM.

De apocryphis Indulgentiis.

Dicitur Elatæ sæpius fuere ad S. Congregationem
Indulgenciis sacrisque Reliquiis præposi-
tam, Indulgenciæ quædam confitæ & omnino
falsæ, quæ per diversas orbis christiani partes
circumferuntur; aliæ verò examinandæ, quæ
adhibito studio inventæ sunt vel apocryphæ,
vel à Romanis Pontificibus revocatæ, vel nullæ,
quod datum eis tempus præteriisset, quarum
quidem plurimæ, cum non facilem cognitio-
nem habeant, Christi fideles harum rerum mi-
nus peritos fallunt, qui spe Indulgenciæ remis-
sionisque peccatorum suorum consequendæ
frustrantur. Quamobrem eadem S. Congre-
gatio vehementer cupiens huic malo magis in
dies serpenti occurtere, animarum profectui,
& Indulgenciarum dignitati consulere, plures
illa-

illarum singulari diligentia colligi, & in Indicem referri curavit.

1368

Tales imprimis sunt illæ, uti afferunt, concessæ à Joanne II. & Sixto IV. recitantibus orationem charita is J E S U Christi Domini Nostri, Precor te piissime Domine &c. Ab Urbano II. Ecclesiæ S. Mariæ, ut vulgò dici solet, campagnolæ, & S. Victoriæ, ab Eugenio III. Revelatio-
ni de plaga in humero J E S U Christi factæ
S. Bernardo. Ab Innocentio III. Archiconfrater-
nitati, & Ordini Redemptionis. A Bonifacio IX.
visitantibus Capellam S. Nicolai de Tolentino
in ejus die festo. A Joanne XXII. osculantibus
mensuram plantæ pedis B. Mariæ Virginis. Ab
Alexandro VI. Imagini B. Mariæ, vulgò dictæ
Laghetti. A Leone X gestantibus funiculum S.
Francisci, primùm in urbe impressæ, deinde
Mediolani anno 1665. (suas tamen habent, &
veras confratres Archiconfraternitatis Cordi-
gerorum S. Francisci) recitantibus salutatio-
nem angelicam ad pulsum horologii, & imagi-
ni Conceptionis Mariæ Virginis Immaculatæ
in circulo depictæ, cuius pedibus luna subjecta
est. A Pio IV. vel Pio V. Principi Senarum. A Cle-
mente VIII. dicentibus orationem, ô magnum
Mysterium, &c. & Ecclesiæ S. Mariæ, quam vo-
cant, Montis Serrati, Avenione impressæ, tumuliæ
pro animabus Christi fidelium defunctorum
impressæ Matriti 20. Julii 1606. A paulo V. can-
tantibus hymnum: Te Matrem Dei laudamus, te
Mariam Virginem confitemur, &c. vel si die Sab-
bathi intererint, dum idem canitur, & Coronis,
Rosariis, Imaginibus, Numismatibus, quæ me-
dallias appellant, ab eo benedictis, Federico
Cardinali Borromæo supplicante anno 1611.

dum

dum Ecclesia Romæ in honorem S. Caroli ædificaretur: & ab eodem *Paulo & Gregorio XV.* dicentibus: *Sia lodato il Sanctissimo Sacramento, laus sanctissimq; Sacramento.* Ab *Urbano VIII.* in honorem ejusdem Sacramenti, precibus Cardinallis Magalotti, & Sacerdotibus celebratâ Missâ dicentibus: *Ave filia Dei Patris, Ave Mater Dei filii &c.* A *Clemente X.* recitantibus manè, meridiæ ac vespere consuetam Antiphonam, *Angelus Domini &c.* & in fine *Deo gratias & Mariæ;* ac demum aliæ à nonnullis Romanis Pontificibus tributæ, ut ajunt, Coronis Mysteriorum Passio-
nis Domini Nostri JESU Christi, prece magni
Ducis Etruriæ.

Talis indulgentia Sodalitatis S. Nicolai, quâ repetitâ quinques oratione Dominicâ, & Salutatione Angelicâ, unam liberari animam quolibet die à Purgatorii pœnis affirmant. Tales aliæ Perusii Confraternitatis sanctorum Sebastiani & Rochi; & Romæ Societatis S. Bernardi ad columnam Trajani; Tales demum aliæ Cruce signatorum S. Eustorgii, Mediolani, Arimini & Bononiæ.

Eius generis sunt & illæ concessæ, ut ajunt, Capellæ Rosarii in Ecclesia S. Antonii de Rovigo, seu Rodigii, vel Ecclesiæ SS. Trinitatis Bergomi, aut S. Petri Montis Tondoni, die festo Inventionis SS. Crucis, vel gestantibus funiculum S. Francisci de Paula, vel celebrantibus Missas S. Augustini, aut alias quinque in honorem quinque Festivitatum B. Virginis, vel recitantibus Officium S. Franciscæ Romanæ, aut Antiphonam, ô *Passio magna &c.* in memoriam Passionis JESU, aut Rosarium S. Annæ (quod Congregatio sacrorum Rituum non probat)

Ddd

aut

aut orationem, quæ impressa cum imagine S. Annæ circumferri solet, *Ave gratia plena &c.* (quæ oratio prohibetur) aut Officium Conceptionis B. Virginis immaculatæ, quod asserunt à Paulo V. probatum fuisse, aut orationem, *Deus, qui nobis in S. Syndone &c.* (excipitur Indulgentia centum dierum anno 1671. concessa precibus Ducissæ Sabaudiæ ad annos 25. cunctis in illius ditione degentibus) aut aliam, *Ave filia Dei &c.* post Communionem recitandam, vel aliquo conspicuo signo venerantibus Ss. Eucharistia, Sacramenti nomen; Indulgentia rursus octoginta millium annorum veteri de Tabula exscriptæ, quam in Basilica Lateranensi asservari affirmant, pro dicentibus orationem illam verè piam, *Deus qui pro redemptione mundi &c.*; tum quæ impressæ fuerunt Papis anno 1670. sub hoc titulo, *Sommario dell' indulgenze concesse dalla santità di Nostro Signore Papa Leo X. all' Immagine della Concezzione della Gloriosa Vergine Maria*: vel Pisauri sub nomine B. Joannæ, anno 1608. evulgatae: vel Barlettæ seu Baruli à recitantibus quasdam, non sanè malas orationes, lucrandæ: vel Parmæ à visitantibus per quadragesimæ dies Ecclesias tertii Ordinis S. Francisci; vel Pistorii & Vastallæ à recitantibus orationem, *Ave sanctissima Maria, Mater Dei, Regina cœli &c.* Et aliæ in peculiari impresso libro descriptæ, quibus frui dicunt devotos Seraphicos & Benefactores.

His annumerandæ sunt, quæ Crucibus Caravacensibus tributæ dicuntur, vel Coronæ sive Stellario Conceptionis Virginis immaculatæ, quod ex duodecim globulis precariis constat, vel granis, crucibus &c. Coronis Aloysiaæ ab Ascen-

Ascensione Hispanæ Monialis Ordinis S. Claræ, vel mensuræ altitudinis JESU Christi Domini Nostri, vel imagini, aut mensuræ vulneris lateri ejus inflicti; vel orationi, ut ajunt, in sepulchro Domini nostri repertæ, & indulgentiæ, ut ajunt, innixæ revelationi factæ Sanctæ Brigittæ, Mechtildi & Elisabeth, vel B. Joannæ de Cruce, & concessæ, ut afferant, granis, quæ aliquod ex tribus granis tetigerint extantibus penes Romanum Pontificem, Hispaniarum Regem & Ministrum Generalem Fratrum Minorum Observantiae S. Francisci.

Omnis verò, & singulas jam dictas indulgentias S. Congregatio partim esse confitit, & planè falsas declarat, partim apocryphas, vel ex alio capite nullas, quæ nemini suffragari possunt; easque in futurum ullo in loco, ut veras publicari, & lucrandas Christi fidelibus proponi vetat; foliaque & libros, ubi sic proponuntur, seu afferuntur, omnino præcipit aboleri, nisi prædictæ indulgentiæ fuerint diligenter expunctæ; nec ideo tamen vult alias, quas hoc Decretum non continet, pro veris & legitimis, taciteque probatis haberi.

Ac demum omnes indulgentias concessas 1369
ante Decretum Clementis VIII. latum die 9. Jan.
1593. Coronis, Rosariis, Granis seu Calculis,
Crucibus & Imaginibus sacris: vel ante Brève
Pauli V. quod incipit, Romanus Pontifex &c.
editum 23. Maii 1606. personis Regularibus
quarumcunque Religionum & Ordinum, et
iam Mendicantium, vel ante Constitutionem
115. Clementis VIII. cūjus initium, Quæcumque,
&c. & 68. Pauli V. incipientem, Quæ Jalubriter
&c. habitas per aggregationem vel aliam com-

municationem ab Archi-Confraternitate ulla, Ordine, Congregatione, Societate etiam JESU, Capitulo, vel cœtu quocumque, vel ab eorum Officialibus, Superioribus aliisque personis vel persona, etiamsi earum vel ejus mentio specialis, & individua facienda esset, nisi fuerint deinde Romani Pontificis authoritate innovatae, aut confirmatae, nullius roboris esse & momenti pariter declarat.

Porrò summaria indulgentiarum pro Congregationibus doctrinæ Christianæ, Confraternitatibus Ss. Trinitatis & Redemptionis Captivorum, Nominis Dei, Rosarii, B. Mariæ de Mercede, & Redemptionis Captivorum, B. Mariæ de Monte Carmelo, cincturæ S. Augustini & S. Monicæ, nisi ab eadem Congregatione recognita, non permittuntur.

1370 Indulgentias verò Stationum Urbis, quæ à Romanis Pontificibus singulari quodam beneficio vel cocommunicatae sunt vel communicabuntur interdum aliquibus locis, Ordinibus aut personis, diebus tantùm Stationum in Missali Romano descriptis suffragari posse declarat: seme! autem duntaxat in die plenariam indulgentiam in certos dies Ecclesiam visitantibus concessam, vel aliud pium opus peragentibus, lucrifieri,

De quibus relatione factâ per Secretarium ad Sanctissimum, cuncta, Sanctitas sua probavit & inviolatè servari jussit. Datum Romæ die 7. Martii 1678. Die 12. Martii affixum & publicatum &c.

Notandum tamen est, quod scribit Viva in appendice Indulgenc. §. 2. his verbis: Recitantibus vespere ad pulsum campanæ, Angelus Do-

minij.

mini. Ecce ancilla. Verbum caro &c. cum tribus Ave, Adrianus VI. plenariam indulgentiam largitus est, ut referunt communiter cum Pelliz. tr. 10. c. 9. n. 40. Gob Escob Rödriq. Lezan. Diana p. 4. t. 4. R. 24. Quæ autem ab Innoc. XI. declaratur apocrypha, est solùm indulgentia Clementis X. adscripta recitantibus manè vel meridie aut vespere, Angelus Domini cum Deo gratias & Mariae.

Q. 190. An per idem opus obtineri possint plures indulgentiae. R. §. 1. Negant Suar. Gran. Côn. & plures alii, quia ex mente Ecclesiæ & praxi fideliū videntur singula opera pro singulis indulgentiis requiri, quæ sententia in praxi suadenda est. Attamen si tales indulgentiæ sint diversis viis concessæ, præter citatos à Busenb. oppositum tenent Bonac. Escob. Quintanad. dub. 12. n. 4. ac probabile reputant Henr. Gob. Dian. p. 10. t. 16. R. 14. consentit Viva q. 8. a. 1. si sermo sit de operibus, quæ eodem die iterari non possunt: hinc inferunt, si eodem die sint in diversis templis diversæ indulgentiæ, præsertim si una sit applicabilis defunctis, altera vivis, per unicam Confessionem & Communionem posse utrasque obtinere, orando in singulis templis preces præscriptas, quia talis Confessio & Communio tantum præsupponitur tanquam dispositio, unica autem dispositio moralis sufficit ad plures effectus morales, v. g. una actualis gratia, unus actus fidei, ad multos actus meritorios. Videndum tamen, in quo templo fortè fieri debeat Communio, secundum dicta n. 1362.

§. 2. Si hodie sit indulgentia in templo A., 1372 eras in templo B., adhuc putant Busenb. Dicast. Burgh. cent. 2. casu 26. & alii sufficere Confessio-

D d d 3 nem

nem hesternam & Communionem hodie-
nam pro utrisque indulgentiis hodie & cras
lucrandis, testaturque *Dicast.* multos viros
doctos in Hispania interrogatos ita sensisse.
Idem dicunt Turr. Dian. Escob. Comit. licet pri-
ma primo die mensis, secunda sexto lucranda
esset, rationem dant, quia Bullæ non mathema-
ticè sed moraliter volunt ista opera fieri tem-
pore pro tali indulgentia assignato, quod tum
videtur esse, si non distet longius: Hinc Theo-
logi Collegii Romani (uno excepto, qui con-
tradixit) interrogati ab hac Provincia putâ-
runt ad lucrandas indulgentias festo Circum-
cisionis sufficere, quod quis in festo Nativitatis
Christi confessus communicarit, referendo et-
iam ad indulgentias Circumcisionis: Rationem
dant, quia verba, *qui vere pœnitentes confessi &*
communicati in Bullis Pauli III. & Greg. XIII. in-
junguntur cum verbo, visitaverint, & non cum
festo Circumcisionis, ipsi autem octiduo ante
confessi & communicati ex intentione hujus
indulgentiæ, hodie festo Circumcisionis visi-
tant templum & in eo orant, ergo adimplent
verba concessionis. Addunt non obstat, quod
interim forte inciderint in mortale, dummodo
de hoc ante visitationem templi & orationem
conterantur. Hæc illi, an probabiliter, judicent
alii.

1373 *S. 3.* Eisdem indulgentias non potest quis
sibi lucrari & simul alteri applicare, uti dictum
est n. 1366.

1374 *Q. 191.* An indulgentia pro certo tempore con-
cessa, posset intra illud tempus sepiùs obtineri, si re-
petantur opera injuncta. *R. S. 1. Busenb.* cum aliis
dicit probabilius esse, quod non, & *Fill. t. 8. c.*

10. n. 278. dicit sic declarâisse Clementem VIII. etiam de Jubilæo anni sancti: Et n. 765. dicit idem respondisse S. Congregationem. His tamen non obstantibus multi, cum Gob. De Jubilæo c. 20. q. 57. & c. 14. q. 40., & Viva q. 6. a. ult. Item alii apud Belleg. p. 6. f. 2. q. 7. adhuc tenent contrarium, nisi in Bulla aliud exprimatur: quod adhuc plures dicunt, si in tua patria lucreris & postea alibi peregrinus. Sæpe tamen Papa tollit potestatem bis lucrandi, uti apud nos in diebus anticineralibus. Hoc est probabile, si concessa sit Indulgentia ad augendam devotionem populi, vel ob concursum ejus per totam aliquam octavam, vel ob diuturniorem celebritatem festi alicujus Sancti, tum singulis diebus posse de novo à præstantibus requisita talem Indulgentiam obtineri, uti quibusdam locis conceditur illis, qui intersunt Officiis divinis in festo & per octavam Venerabilis Sacra-menti.

§. 2. Si dicatur, quòd festo Patroni vel Titularis sint Indulgentiæ in aliquo templo, si duo Sancti, qui diversis diebus celebrantur, sint æquè principaliter Patroni vel Titularis, probabiliter utroque die habetur Indulgentia, uti dixi l. 4. à n. 1262.

Q. 192. Si festum transferatur, an simul trans-
ferantur indulgentiæ. R. Negant Az. Fagund. Portel. in qq. Regul. v. Festi dies, & alii, quia sunt affixæ illi diei, quo ordinariè est festum. E contrà affirmant alii cum Diana p. 6. t. 7. & 8. R. 31. dummodo festum transferatur in choro & fo-ro. Gob. in Quin. t. 4. n. 327. dicit satis esse, si transferatur etiam in choro tantum, saltem de primariis festis religiosorum, quia ratio manet

Ddd 4

eadem,

eadem, scilicet ut à populo solennius & majori frequentia celebretur festum. *Sylv.* p. i. v. *Indulgentia.* casu 2. tenet cum *Az.*, si in Breviponatur, quod concedatur Indulgentia in die obitū vel depositionis Sancti, aut die certā mensis, uti in Portiuncula dicitur die 2. Aug. Si autem concedatur visitantibus Ecclesiam in festo talis Sancti, dicit transferri, & quando habetur festum, tum esse Indulgentias: Quidquid sit de his sententiis, quae probabiles sunt, certum est ex dictis num. 1357., si apud nos transferatur festum sancti Xaverii, ex speciali privilegio etiam transferri Indulgentias: Similiter *Sixtus V.*, uti refert *Gobat.* n. 336. concedit indulgentias Sodalitatum transferri cum festo Annunciationis: Unde cum hoc dicatur esse speciale privilegium, vel concessionem, probabilius videtur alias indulgentias non transferri, sed lucrandas die impenito, à quo festum excluditur: Nec obstat, quod *Greg. XIII.* pro festo S. Francisci de Paula dicat; declaramus, nam non dicit tantum declaramus, sed volumus & declaramus, sicutque declarat ex voluntate sua id esse.

1377 *Q. 193.* Quid notandum sit circa Brevia vel Bullas, quibus Romæ conceduntur Indulgentiae. *R.* seqq. §. 1. Si Romæ 1. Januarii hoc anno 1711. fuerit subsignata indulgentia duratura ad septennium, hoc septennium incipit currere à die dati Brevis Romæ secundum declarationem n. 525. relatam. An autem concessiones Indulgentiarum sint latè interpretandæ, dicetui num. 1395.

1378 §. 2. Si indulgentia plenaria concessa sit, v. g. ad 7. annos, non debet numerari annus Jubilæi, nisi additum esset, ad 7. annos proximos, *Gob.* De

De Jubilæo n. 56. & De indulg. n. 663. Belleg.
p.2. f.4.q.6. & idem fortè est, si dicatur ad septen-
nium proximum: si autem dicatur simpliciter ad
septennium, Gob. & Viva q.4.a.5. contra Pajq. pu-
tant durare ad septem annos utiles.

1379

§. 3. Si addatur: *Volumus autem, ut si alia in-
dulgentia in dicta Ecclesia perpetuò vel ad tempus
nondum elapsum duratura, concessa sit, præsentes
sint nullæ, Sylv. & Diana p. 10.t. 16.R. 11. putâ-
runt ex declaratione Urb. VIII. sensum esse, ut
indulgenciæ concessæ nullæ sint, si eodem die
alii indulgentiæ concurrant: imò Urb. ali-
quando in suis Brevibus posuit: si quocunque
etiam alio die anni durarent alii etiam dissimi-
les à se concessæ, ut hæ non valerent: sed Gar.
Lez. Gob. dicunt nunc sensum esse, si eodem die
alii indu'gentiæ concurrant: Alii putant hoc
jam additum ex stylo curiæ secundum anti-
quas formulas rescribendi; sed difficultatem fa-
cit decretum sequens.*

DECRETUM INNOC. XI.

Cùm à S. Congregatione indulgentiis sacris-
que Reliquiis præposita Cameracensis Ar-
chi-Episcopus quæsivisset, quæ vis & sententia
clausulæ (quæ hodie Brevibus indulgentiarum
apponi solet) *Volumus autem, ut si alias Christi fi-
delibus dictam Ecclesiam qualibet anni die visitanti-
bus aliqua alia indulgentia perpetua vel ad tem-
pus nondum elapsum duratura, concessa fuerit, præ-
sentes litteræ nullæ sint; S. Congregatio re diligen-
tiis examinata, Clausulam sic explicandam cen-
suit, si videbitur sanctissimo Domino Nostro.
Eā minime contineri Altaria privilegiata pro
Defunctis, neque indulgentias, aut certo perso-*

Ddd 5 narum

narum generi concessas , ut Confraternitati ;
 Regularibus & Capitulo, aut certum pius opus
 in ipsa ecclesia peragentibus , ut Litanias , alias-
 ve hujusmodi preces recitantibus , ac iis , qui
Christianā doctrinā erudiuntur vel alios eru-
 diunt , & qui sanctissimi Eucharistiae Sacramen-
 ti expositioni cum oratione quadraginta hora-
 rum intersunt , neque stationum Urbis &
 septem Altarium Indulgentias instar septem
 Altarium Basilicæ Vaticanæ concessas , neque
 demum , quæ pro unica vice conceduntur. Cæ-
 terum , si alia Indulgentia sive plenaria , sive
 non plenaria , in perpetuum vel ad tempus ,
 tum ab eodem , tum ab alio Romano Pontifice ,
 generatim Christi fidelibus ecclesiam vel ali-
 quod ejus Altare seu Capellam visitantibus eo-
 dem anni die vel diverso concessa fuerit , de
 qua non fiat in litteris Apostolicis mentio , has
 litteras ob adjectam clausulam esse prorsus irri-
 tas ac nullas. Datum die 23. Junii 1676. De his
 autem factâ relatione ad Sanctissimum Domi-
 num nostrum die 18. Martii 1677. sententiam
Congregationis approbavit. Affixum & publi-
catum &c.

Dicta tamen clausula non obstat , si petatur
 & detur prorogatio ante elapsum prius septen-
 nium , quia intelligitur non debere esse alias In-
 dulgentias , quando tempus prorogationis in-
 cipiet post elapsum septennium ,

1380 §. 4. Per Indulgentiam , quæ datur his ver-
 bis , *In forma Jubilæi* , intelligitur Indulgentia
 plenissima. Per hoc tamen non datur potestas
 eligendi Confessarium , qui absolvat à reserva-
 tis , aut dispensem in votis , præsertim cùm ne-
 quidem Jubilæis certa ejusmodi potestas sit alli-
 gata ,

gata , sed quavis vice designari soleat , quæ & qualis sit, *Suar. Nav. Lef. in Auct. v. Indulgentia. casu 3. Viva De Jubilæo q. i. a. i. contra Henr. Rodriq. Vegam, Fill. Vasq. Escob. Boff.* qui putant per hoc concedi omnes favores Jubilæi , sed *Gob. meritò dicit hoc non esse tutum in praxi.*

§. 5. Quando conceditur Indulgentia, v.g. 1381
 100. dierum , communior sententia est cum *Bellar. Suar.* & aliis sic intelligi , quod tum remittatur tam multum pœnæ aliquin persolvendæ in Purgatorio , quantum remitteretur per pœnitentiam 100. dierum persolutam secundum rigorem Canonum , præscindendo à devotione extraordinaria & fervore charitatis. Per Carenam autem intelligitur pœnitentia 40. dierum in pane & aqua , sic enim vocatur à carentia omnium aliorum ciborum. Per quadragenam intelligitur pœnitentia 40. diebus continuis agenda in ordinario jejunio vel alia afflictione corporis. Per septenam intelligitur pœnitentia 7. annorum. Atque ex his explicatur cum *Rayn.* in *Heter. tom. 15. p. 2. f. 3. pu. 5. n. 28.* quomodo aliquando concedatur Indulgentia v. g. 20000. annorum , tam diu enim non durabit Purgatorium, sed sensus est remitti pœnam , quanta remitteretur , si per tot annos impleta esset pœnitentia secundum antiquos canones : tantam autem potuerunt promereri aliqui peccatores , qui innumera mortalia commiserunt, supposito quod singulis v. g. 7. anni pœnitentiæ respondeant.

Q. 194. Quandonam cessent Indulgentiae. R. §. 1382
 1. Cessant imprimis per revocationem , quam probabilius est contra *Suar. d. 57. f. 2. n. 10.* debere esse exterius manifestatam. Revocari autem

tem possunt ab eo, qui concessit, à successore, à superiore illius : & quidem validè etiam sine causa. Attamen si fiat revocatio Romæ, prius non habet effectum in partibus, quam innotuerit, *Suar. n. 9.* Deinde si limitato tempore aut sub aliqua conditione fuerint concessæ, tempore elapsò aut conditione deficiente cessant.

1383 §. 2. Affixæ loco vel rei desinunt, si locus vel res destruatur. Quod si v. g. Ecclesia paulatim destruatur & reædificetur, non cessant, cum sit eadem Ecclesia, quæ etiam non indiget novâ consecratione. Si simul destruatur & in loco reædificetur, aliqui Canonistæ, *Rhod. Burgh. cent. 2. casu 49. Diana p. 11. t. 8. R. 9.* putant priores indulgentias transferri in novam Ecclesiam, quia censetur moraliter eadem cum priore. E contrà *Lugo* meritò dubitat, cum enim Ecclesia nova egeat novâ consecratione, non videtur censeri eadem cum priori. Si indulgentia fuerit Rosario vel grano applicata, & hoc perdatur, probabilius est contra *Rhod.* perdi indulgentiam, nec posse rem aliam substitui.

1384 §. 3. Quamvis causa concessæ indulgentiæ desierit, non ideo cessat indulgentia, dummodo causa à principio fuerit proportionata, nam sœpè propter causam temporalem conceditur indulgentia perpetua, *Suar. n. 14. Castrop. t. 24. pu. 11.*

1385 §. 4. Si Crux frangatur, cui indulgentiæ erant applicatae, *Burgh. suprà & Gob.* De indulg. n. 320. putant, si Crux ab aurifabro redintegratur, manere indulgentias, quia censetur eadem moraliter crux, sed probabilius videtur non manere, nam positâ fracturâ non erat amplius eadem moraliter crux, ergo cessarunt indulgentiæ,

gentiæ, ergo licet crux redintegretur, non redunt indulgentiæ, cum nulla sit nova causa, quæ reducat. Quod valet secundum Pelliz. apud Dian. p. 10. t. 16. R. 9. si indulgentiæ affixæ erant Cruci Caravacensi, & frangatur una pars transversa, tum enim desit forma Crucis Caravacensis.

§. 5. Non pereunt indulgentiæ morte concedentis, quia sunt beneficium Principis, quod decet esse mansurum. Idque tenet non tantum in Pontificiis, sed etiam in Episcopalibus & à Legato Pontificio concessis, Suar. n. 4. Gonz. ad Reg. 10. cancell. Gl. 12. Nec cessant renuntiatione, quia licet quis possit non velle lucrari, tamen non potest à se rejicere potentiam lucrandi, quia hæc provenit à libera alterius voluntate, quâ durante manet semper in potestate ejus, cui confertur indulgentia, mutare suam voluntatem & illam lucrari, Suar. n. 13.

Q. 195. An indulgentiæ Regularium revocatae à Paulo V., sint revalidatae. R. §. 1. Non sunt revalidatae, nam Alex. VII. damnavit hanc prop. Indulgenciæ concessæ Regularibus & revocatae à Paulo V. hodie sunt revalidatae.

§. 2. Cum Regulares dicerent plurimas sibi concessas indulgentias, quarum tamen aliquæ incertæ erant, Paulus V. die 23. Maii 1606. revocavit omnes indulgentias usque ad illum diem concessas quibusvis Religiosis & Monilibus: docuerunt autem aliqui hanc revocationem esse sublatam ab ipsomet Paulo vel alio successore, sed Alex. declarat oppositum, adeoque omnes indulgentiæ ante Bullam Paulæ concessæ Regularibus manent revocatae. Sitamen concessæ fuerint omnibus fidelibus, aut paren-

parentibus vel amicis Regularium ; non sunt revocatae, quia non fuerunt concessæ præcisè Regularibus.

- 1389** §. 3. Loco revocatarum dedit **Paulus V.** omnibus Regularibus, 1. plenariam in susceptione habitus regularis. In professione. In primo festo sui Ordinis. In mortis articulo. Dum primam Missam celebrant vel ei intersunt. Facentibus exercitia spiritualia per 10. vel 8. dies. In his tamen omnibus semper simul fieri debet Confessio & Communio. 2. Indulgentias Stationum Romæ iis, qui proprium templum visitarint & ibi orarint: itemque multas alias, quæ videri possunt in Bulla **Pauli V. Romanus Pontifex**, quæ est 21. Et in Comp. novo privil. Societ. v. **Indulgentia. §. 33.** Item apud **Viva** in Appendix ad tract. De Jubilæo.

1390 Q. 196. An indulgentiae vivæ vocis oraculo concessæ sint revocate. R. De privilegiis vivæ vocis oraculo concessis egil. 1. à n. 850. ubi num. 861. insinuavi etiam indulgentias videri revocatas : sed ex dictis hic num. 526. constat valde probabile esse, non esse revocatas.

PARAGRAPHUS II.

Quotuplex indulgentia, & quomodo differat à Jubilæo.

- 1391** "R Esp. I. Indulgentia alia est totalis sive plena, plenior, plenaria, plenissima, quæ non tantum poenitentiam injunctam per Confessarium vel Canones, aut secundum hos injungi debitam, sed etiam omnem Purgatorii penam tollit. Nec differt à Jubilæo, nisi accidentaliter, privilegiis quibusdam, ut quod in Jubilæo

bilæo licita sit dispensatio in certis votis, absolu-²²
tio à reservatis & censuris, & quod Confes-²²
sarius quivis approbatus possit eligi. v. Sa V.²²
indulg. Bon. d. 6. q. 1. p. 2.

II. Indulgentia alia est Partialis, qualis est
uniuersus vel aliquot annorum; item septenæ, qua-²²
dragenæ, carenæ; item tertiae partis peccato-²²
rum: per quas non significatur tolli tantam du-²²
rationem Purgatorii, sed tantam pœnam re-²²
mitti, quanta deleretur per jejunium unius aut²²
aliquot annorum, aut quadraginta dierum in
pane & aqua secundum Canones olim imponi-²²
solitum. Porrò quando indulgentiis plenariis²²
adduntur aliquot anni, vel remissio tertiae par-²²
tis peccatorum, id secundum diversas senten-²²
tias, vel ad diversos concedentes referendum²²
est, vel facit ad cautelam, ut si forte causa in-²²
dulgentiae non fuerit sufficiens, saltem valeat²²
ad illos annos lucrando; vel ut adjuncta con-²²
cedatur pro alio tempore, actione & loco, vel²²
denique, ut ea per modum suffragii possit aliis²²
applicari. v. Bellarm. c. 9.

Resp. II. Circa Jubilæum notanda sequentia.

I. Anno Jubilæo in Urbe durante suspendi-²²
solent tantisper extra Urbem omnes indul-²²
gentiae plenariae, quoad vivos, etiam in carce-²²
ribus, (non tamen in periculo mortis consti-²²
tutos, ut contra Laym. l. 5. t. 7. c. 8. docet Bon. d.²²
6. q. 1. n. 2. ex declaratione Urbani VIII. factâ an-²²
no 1625. neque quoad defunctos) itemque²²
aliæ facultates, v. g. absolvendi à casibus Bul-²²
læ Cœnæ, commutandi voti, dispensandi &c.²²
concessæ in ordine ad lucrandas plenarias in-²²
dulgentias: Non suspenduntur autem indul-²²
gentiae personis particularibus, aut ab alio,
quam

»quām Papa concessæ, nec privilegia Religio-
»forum, v. g. absolvendi à reservatis, &c. quia
»tantum suspenduntur facultates concessæ in
»ordine ad Indulgentias, Ita Sanch. Henr. &c.
»apud Dian. tom. i. tract. de Bulla Cruc. Fill. Bon. l. c.
»Benzon. & denique Lug. d. 20. n. 145. ex decla-
»ratione Urbani VIII. anno 1625. Similiter ne-
»que suspenditur facultas concessa Episcopis
»per Trid. sess 24. c. 6. absolvendi & dispensandi
»cum suis subditis, in omnibus casibus Sedi A-
»postolicæ reservatis; item nec dispensandi in
»irregularitatibus, in impedimentis Matrimo-
»niī, aut petendi debitum, &c. quæ ex jure com-
»muni illis competunt, Zerola V. Annus S. 6. 4.
»Quint. in append. t. 8. d. 16.

» 2. Etsi probabile sit, quod docet Nav. s. epius
» lucrifieri posse Indulgentias intra Jubilæum,
» extensem ad duas septimanas; contrarium ta-
» men verius est, quod Congreg. Cardin. declara-
» vit, ut habet Bon. (ex Suar. Sanch.) d. 6. q. 1. p. 5.
» n. 32. , Qui tamen affirmat in anno sancto pos-
» se obtineri toties, quoties opera præscripta
» præstantur; idque ex declaracione Urbani VIII.
» 3. Satisfacere tunc, 1. Qui Sabbatho ante
» primam Dominicam confitetur, ut habet Lay.
» Bon. & praxis fidelium. Item qui confiterit &
» communicat ultimâ Dominicâ, claudente Ju-
» bilæum. Cætera tamen opera debere fieri an-
» te, & quidem intra unam hebdomadam, do-
» cet Lug. d. 27. n. 105. contra Bon. p. 5. 2. Qui or-
» dinem inter opera præscripta non servavit. 3.
» Si quis intra illud tempus cooperit Confessio-
» nem, quam materialiter imperfectam opor-
» teat differri longius; potest tunc absolvî à re-
» servatis, & commutari vota: postea vero extra
tempus

tempus Jubilæi absolvit ab omnibus ; etiam
quæ oblitus est, reservatis , ac in oblitis etiam
dispensari : imò potest postea omnia facere
Confessor finitâ Confessione, quæ antè , quia
coptâ causâ manet potestas delegati, donec fi-
niatur. Ita Sa , Lef. l. 2. c. 40. dub. 16. Bon. Lay.
Sanch. l. 4. c. 54. Dian. p. 2. t. 2. misc. R. 11.

4. Qui neglexit lucrari Jubilæum in patria,
potest alibi,dum ibi durat,lucrari, Sanch. Ugol.
Dian. p. 3. t. 4. R. 151. Imò etiam in patria, si tem-
pore publicationis ex invincibili ignorantia
notitiam illius non habuit, Botten. Dian. l. c.

5. Quando duobus diebus immediatis oc-
currunt duo Jubilæa, quorum singula Confes-
sionem & Communionem requirunt , non o-
pus est bis confiteri & communicare, dum--
modo perseveres in gratia : alia tamen opera
repetenda sunt. Turr. p. 2. d. 32. d. 64. vid. Dian.
p. 4. t. 4. R. 166.

AD D E N D A.

Q uæst. 197. *Quid præterea in genere notandum* 1392
sit circa Jubilæum & Bullas, quibus conce-
ditur. Rx. seqq. §. 1. Vox Jubilæum non dicitur
à latino Jubilum, sed ab hebræo Jobel, quod, se-
cundùm aliquos significat quinquagesimum, se-
cundùm alios sonitum buccinæ, quo indiceba-
tur quinquagesimus annus, Levit. 25. 27. Nume-
rorum ult. Alii cum Bellarm. De Indulg. l. 1. c. 1.
deducunt ab hebræo Jubal vel Jabal, quod si-
gnificat germinare, quia anno quinquagesimo
non colebatur terra , sed vescebantur sponte
germinantibus. Belleg. in Enchir. De Jubilæo,
p. 1 s. 1. q. 1.

Tom. VI.

Eee

§. 2.

- 1393 §. 2. Jubilæum est indulgentia plenaria à Papa concessa visitantibus aliquas Ecclesias ac alia certa opera facientibus, cum extraordina-riis facultatibus circa absolutionem à peccatis & censuris reservatis, ac circa commutationem votorum. Et cùm tantæ gratiæ concedantur, putat *Belleg.* p. 3. f. 2. q. 10. vix abesse veniale, si quis ex remissione animi vel negligentia non conetur Jubilæum lucrari.
- 1394 §. 3. Jubilæum aliud est universale, quod toti Ecclesiæ; aliud particulare, quod alicui tan-tùm Ecclesiæ conceditur. Universale est vel or-dinarium anni sancti, quod in primis sæculis o-mni anno centesimo celebrabatur, per *Clemen-tem VI.* omni quinquagesimo: per *Urbanum VI.* omni trigesimo tertio: per *Paulum II.* omni vi-gesimo quinto. Vel est extraordinarium, quod extra annum sanctum concedi solet ex variis causis.
- 1395 §. 4. Bullæ Jubilæi, quâ parte continent fa-vorem, sunt latissimè interpretandæ, quantum patitur proprietas verborum & usus Curiæ: quâ parte continent gravamen, strictè intelli-guntur. Quoad concessionem indulgentiæ, elec-tionem Confessarii, absolutionem, commuta-tionem operum vel votorum &c. sunt favores. Quoad obligationem ad certa opera, suspen-sionem indulgentiarum & facultatum, &c. sunt gravamina. *Belleg.* p. 1. f. 1. q. 6. Universim rectè dicit *Viva de Jubil.* q. 2. cum communi, non tantùm potestatem concedendi sed etiam concessionem indulgentiarum aut Jubilæi esse latè interpretandam.
- 1396 §. 5. Gratia Jubilæi non exspirat per mor-tem Papæ, qui concessit, dummodo causa per-seve-

severet: quæ tamen non perseverat, si præcisè fuit, ut hic Papa obtineret gratiam bene regendi. Attamen probabile est etiam in hoc casu valituras absolutiones & commutationes votorum intra tempus, quo ignoratur mors, quia ubi est error publicus cum aliquo titulo, Ecclesia confert jurisdictionem, ut dixi l. 6. p. 1. à n. 112. Addunt Boss. Pasq. Viva a. 3. n. 10. quando Papa dicit, *ut impetretur gratia ad bene regendam Ecclesiam*, esse sensum, ut Ecclesia bene regatur, non, ut ipse præcisè Papa bene regat, adeoque etiam mortuo isto Papâ manebit causa finalis.

§. 6. Jubilæum extraordinarium durat per 1397.
dies 15., id est, per 3. Dominicas & 12. dies fe-
riales. Possent tamen Ordinarii inchoare quo-
cunque die septimanæ. Et quamvis Pax-Jord.
cum communiore dicat debere pro eodem die
promulgari per talēm Diœcesin, eò quod Papa
jubeat statim publicari, tamen Pelliz. & alii pu-
tant posse ex rationabili causa priùs in urbibus,
postea in pagis, aut etiam postea pro Moniali-
bus, ut omnes possint habere extraordinarios
Confessarios.

Q. 198. Quid notandum sit circa Jubilæum an- 1398.
nis sancti. R. seqq. §. 1. Hoc Jubilæum Romæ
conceditur, & futurum esse, promulgatur die
Ascensionis Domini, incipit autem à primis
Vesperis Vigiliæ nativitatis Christi usque ad se-
quentes primas Vespertas Vigiliæ ejusdem festi,
mos enim est Ecclesiæ Romanæ annum com-
putare à Christo nato. Solennitas additur,
quod porta aperiatur ante, sed claudatur post
Vespertas. Videri potest Viva De Jubilæo q. 1. a.
2. ubi q. 3. a. 3. docet contra Gob. Lug. Dian. &

Eee 2

alios

alios, per Jubilæum anni S. concedi etiam alios favores, præter Indulgentias plenarias.

1399

§. 2. Ex hoc, quod in anno sancto Papa omnes invitet Remam, non ideo licitum est omnibus ire contra voluntatem Superiorum, nec uxoribus absque consensu virorum, nec filiis sub patria potestate constitutis, multò minùs filiabus sine voluntate parentum: nec Beneficiatis obligatis ad residendum sine facultate Episcopi, Belleg. p. 2. f. 1. q. 4.

1400

§. 3. Ad hoc Jubilæum requiri solet Confessio, non tamen Communio, sed visitatio certarum Ecclesiarum, & quidem ab inquilinis Romanis per 30. dies continuos vel discontinuos; à peregrinis per 15., putatque Belleg. f. 3. q. 3. toties obtineri posse hoc Jubilæum, quoties repetuntur opera.

1401

§. 4. Durante anno S. suspenduntur indulgentiæ omnes pro vivis, etiam affixæ granis, numismatibus, quinque Ss. &c. Non tamen Laureti; & secundum Gob. etiam non B. Virginis Einsidensis. Nec Compostellæ, uti habet Castrop. tr. 24. p. 12. §. 1. Nec Portiunculæ Assisi: suspenditur tamen indulgentia Portiunculæ alibi per orbem, Viva q. 4. a. 1. Putant etiam Sanch. & alii cum Viva a. 3. non suspendi indulgentias Bullæ Cruciatæ, quia sunt per modum contractus: Nec moribundorum, uti habent Gav. Lez. Dian. Viva a. 4. contra Laym. Tann. Castrop. & declararunt Urb. VIII Inn. X. Clemens X. qui cùm dicat *Declaramus*, valet hoc etiam pro futuro tempore. Nec tantum hoc est de articulo mortis vero, sed etiam probabili & prudenter presumpto, licet mors non sequatur. Putantque probabilius *Fili. Lez. Castrop. Dicast.*

Quin-

Quintanadv. Gob. Viva contra Tann. non suspen-
di nisi plenarias, concessas à Papis, adeoque
manere non plenarias: estque certum manere
concessas ab aliis quām à Papis, qui alii etiam
durante anno S. concedere potuerunt, *Viva* a. 1.
quia tantū dicunt revocari suas, Belleg. f. 4. q.
2. Quamvis autem Indulgenciæ immediatè pro
defunctis concessæ maneant, tamen concessæ
immediatè pro vivis & applicabiles defunctis,
quales sunt agoniæ & Animarum, seu Com-
munionis generalis revocantur, uti declaravit
Clemens X. apud *Viva* q. ult. a. 2.

§. 5. Cùm prohibitum sit durante anno san- 1402
to, non tantū promulgare publicè vel pri-
vatim, sed etiam inducere fideles ad lucrandas
Indulgencias suspensas, uti certum est apud Bel-
leg. q. 7., dubitatum est, si tum in Dominica A-
nimarum exponantur tabulæ referentes Pur-
gatorium, quales alias exponuntur istâ die, an
hoc sit inducere ad lucrandas Indulgencias. Ne-
gárunt aliqui Doctores hic Coloniæ, putantes
tantū esse signum, quòd optemus, ut popu-
lus istâ die pro Animabus oret. Nihilominus
cum aliis putavi hoc esse inducere, nam sicuti
ad hoc, ut dicar alterum per scandalum indu-
cere ad peccatum, sufficit quòd hic & nunc ali-
quid ponam, quod per se natum est inducere
alterum ad peccatum, licet peccatum non in-
tendam, ita & hic, nam in his circumstantiis
exponere ejusmodi tabulam est ponere aliquid
per se inducitivum ad judicium, quòd obtineri
possint Indulgenciæ, præsertim cùm multi ad-
huc sint in persuasione, quamvis falsâ, quòd hæ
Indulgenciæ, in quantum sunt pro defunctis,
permaneant. Deinde tabulæ illæ nunquam

Eee 3

sunt

sunt solitæ exponi, nisi ad hoc ipsum significandum, ergo iicuti qui post autumnum exponit hederam, hoc ipso inducit ad judicium novi vini venalis, ita qui hic exponit illas tabulas: propterea anno 1700. ex voluntate Superiorum non est Coloniæ exposita ista tabula, imò nec Venerabile, quod aliàs semper fiebat.

¶403 §. 6. Facultates absolvendi &c. concessæ ad alium finem quam lucrandi Indulgentias, non suspenduntur, ut declararunt plures Pontifices & tradunt Auctores cum Belleg. q. 4. & Viva a. ult. quamvis enim verba videantur derogare facultatibus ex quacunque causa concessis, tamen præsumi debet eandem semper esse mentem sequentium Pontificum, nisi constet de opposito. Hinc non suspenduntur facultates, quas habent Episcopi & Regulares ex vi suorum Officiorum, Indultorum, privilegiorum, si enim intelligeretur, prout verba sonant, revocatio omnium facultatum absolutè, etiam revocaretur facultas absolvendi à non reservatis, quod nemo dicit: ubi è contrà si facultas absolvendi etiam à non reservatis concessa eset ratione aliquarum Indulgentiarum, hæc suspenderetur.

¶404 §. 7. Hæc suspensio Indulgentiarum, & facultatum incipit à primis vesperis Nativitatis Christi & desinit cum fine vesperarum ejusdem vigiliae: tumque reviviscunt absque nova concessione, *Castrop. suprà.* Similiter concessæ ad certos annos pergunt currere, secundùm dicta n. 1378. Si tamen Bulla haberet, ut aliquando habuit, *Usque ad nostrum & Sedis Apostolicæ beneficium, putant Navar. Zerol. Rodriq. Tann. Gob.* non revalescere elapso anno S., adeoque opus esse

esse novâ concessione , sed *Castrop.* & *Quintanadv.* dub. 18. dicunt illud Papæ & Sedis apostolicæ beneplacitum non extendere se ultra annum S.

§. 8. Post absolutum Romæ annum S. solet 1405
Papa concedere Jubilæum etiam pro aliis Provinciis extra Italiam , si Episcopi vel Nuntii Apostolici requirant : & exemplaria refert *Gob.*
De Jub. n. 412. Possuntque hoc in partibus iterum lucrari , qui Romæ lucratii sunt , Belleg.
f. 5. q. 7.

Q. 199. *An per indulgentias plenarias, quæ ordinariè vel in Jubilæo conceduntur, remittantur absolutè omnes pœnae temporales peccatis remissis debitis.* R. Negant *Caj.* & alii , quia usus Indulgentiarum maximè introductus est propter gravissimas poenitentias peccatis injunctas juxta canones , & loco talis poenitentiæ implendæ conceditur Indulgentia , ergo per Indulgentias non remittuntur nisi pœnae talibus poenitentiis canonum respondentes. E contrà *Suar. Amicus* tom. 8. d. 20. f. 3. *Viva* q. 5. a. 1. dicunt Indulgentias etiam extendi ad alias pœnas fortè restantes , quamvis poenitentiis injunctis non respondeant , Papa enim potest etiam has remittere , ergo quando in concessione non limitat , censendus est velle , ut remittantur , *Lugo* d. 27. à n. 8. probabilius distinguit , & affirmatum remitti tantum pœnam poenitentiis injunctis correspondentem , quando in concessione additur , *Ex poenitentiis injunctis, tum enim mens Papæ videtur restringi.* Si autem hoc non addatur , censet remitti omnes pœnas , cùm enim Papa non restringat , non est , cur nos restringamus. Ut tamen omnes planè pœnae remit-

mittantur, ~~necess~~esse est, imprimis non retineri affectum ad ullum veniale, nam poena non dimittitur, nisi dimissā culpā: dein de debent plenē fieri omnia opera præscripta.

1407 Q. 200. *Quid præterea sit notandum circa requisita pro lucrando indulgentiis vel Jubilæo.* seqq. §. 1. Ad indulgentias ordinarias requiriatur confessio, Communio & oratio. Ad Jubilæum præter ista requiritur jejunium, processio aut visitatio templorum & eleemosina, de quibus omnibus postea ordine aliquid addam. Nec Ordinarii possunt plura vel alia requirere, quam requirat Papa, *Belleg.* p. 3. f. 2. q. 10. Inchoari tamen non potest executio operum, nisi post designationem temporis ab Ordinariis locorum faciendam. *Viva* q. 8. a. 2. Et perinde est, quo ordine præstentur ea opera: possuntque præstari extra locum promulgati Jubilæi, dummodo templo designata visitentur, uti dicetur à n. 1434. Estque probabilius cum S. Th. *Suar.* *Fill.* *Boss.* *Viva* q. 5. a. 5. melius dispositum aut intensius præstantem opera non ideo accipere majorem fructum, hic enim non respondet dispositioni nostræ sed voluntati concedentis.

1408 §. 2. Si quid modicum negligatur ex operibus præscriptis, docent Busenb. *Dian.* p. 5. t. 5. R. 7. dari parvitatem materiæ, quæ non impedit effectum indulgentiæ: putat tamen *Belleg.* p. 1. f. 3. q. 6. si ex 5. Pater orandi omitteretur unum, fore partem notabilem: Idem dicit *Viva* q. 8. a. 5. si ex 30. visitationibus ecclesiaruin, quæ fieri debent in anno S., omitteretur una.

1409 §. 3. Putant Henr. *Sanctar.* *Sanch.* *Lugo.* *Viva* a. 2. & alii omnia opera fieri debere in una septimana, sed *Nav.* *Bonac.* *Laym.* *Præpos.* *Dian.* *Castr op.*

Castrop. P. March. Belleg. p. 3 f. 3. q. 3. dicunt, quamvis jejunia omnia in una septimana fieri debeant, tamen opus non esse, ut reliqua opera, quia Romanis, inquit *Castrop.* permittitur, ut jejunent in ea hebdomada, quā ecclesias visitant, vel in sequenti, & ut Communionem in sequentem Dominicam vel in aliquem diem ex duabus hebdomadibus differant, ergo idem possunt alii. Prior sententia meritò sequenda est, quia tutior.

§. 4. Quamvis n. 1307. dixerim ad satisfaciendum pro se vel alio ex opere operantis, requiri, ut opus fiat in statu gratiæ, tamen ad lucrandas indulgentias, per quas ex opere operato obtinetur remissio pœnarum, communis sententia est, sufficere, si ultimum opus, & quando hoc est aliquid successivum, si ultima ejus pars fiat in gratia, quod confirmat praxis fidelium, qui præcipua opera præmittunt confessioni, & se omnia bene egisse credunt, si postea priùs doleant de peccatis, confiteantur & communicent. Excipiunt *Bellar.* & *Belleg.* p. 1. f. 3. q. 3. nisi opera præcipiantur ad placandum Deum, vel ad impetrandum, vim enim illam nō haberent facta in mortali: sed exceptionem rejicit *Viva* q. 6. a 2. nam etiam tum disponunt ad placandum Deum, & vim habent merendi de congruo: Addit ex *S. Th. Præp. Trull.* *Regin.* si pro defunctis sint indulgentiæ, non obstat, quod in mortali fiant omnia opera, quia non his sed meritis Christi respondet ratio satisfactionis, & ita etiam Domino prodest eleemosyna, quam dat servus peccator.

§. 5. Si opus, etiam ultimum, vitietur ex 1411 circumstantia venialiter mala, uti si ponatur

Eee 5

simul

simul ex vana gloria, probabilius est adhuc obtineri Indulgentiam, quamvis enim non placet Deo, prout fit ex malo fine, tamen est hoc, quod tanquam conditio præscribitur, & factum, quia præscribitur, sic de se bonum est ac placens Deo, *Castrop.* tr. 24. p. 9. *Belleg.* q. 4. contra *Con.*

1412 §. 6. Si ultimum opus expletum sit in mortali, probabilius est non reviviscere Indulgentiam remoto peccato, quia licet absolutè sic dari posset Indulgentia, de facto tamen mens Papæ non est suspendere effectum Indulgentiae ultra opus ultimum ad Indulgentiam requisitum, *Castrop.* p. 8. *Belleg.* q. 7. *Viva* a. 3. & alii communiū contra *Palud Silv. Heniq.*

1413 §. 7. Indulgentia obtinetur, dum compleatur ultimum opus, unde si hoc sit jejunium, lucrans obtinebit mediā nocte ultimā, etiam si tum dormiat, *Lugo*, *Dian.* *Gob.* *Belleg.* p. 3. f. 14. q. 5.

1414 Q. 201. *Quid notandum sit circa confessionem & communionem requisitam.* R. seqq. §. 1. Si pro Indulgentiis præscribatur confessio, *Busenb.* aliquique multicūm *Dian.* p. 3. t. 4. R. 126. *Aversa* q. 10. f. 2. *Belleg.* p. 3. f. 7. q. 1. *Viva* q. 8. a. 3. dicunt eum, qui habet sola venialia, non teneri confiteri, quia confessio non videtur aliter requiri, quām quia est necessaria ad effectum gratiæ recipiendæ: Deinde quia sicuti per peccatum simpliciter, intelligitur mortale, ita per confessionem peccatorum, videtur intelligi, mortalium. E contrà *Sot.* *Sanch.* *Bonac.* *Fagund.* aliquique apud citatos authores dicunt talem adhuc teneri confiteri, quia Confessio requiritur tanquam unum ex operibus præscriptis, non aliter

aliter ac jejuniū vel eleēmosyna. Utraque sententia est probabiliis, sed ultima, quia tutior, meritò tenenda, etiam propter dicta n. 1324.

§. 2. Qui tenent confessionem venialium 1415
non requiri, debent consequenter dicere, si quis non sit confessus, & die ultimo etiam post Communionem, ante expletam septimanam incideret in mortale, teneri adhuc confiteri, quia jam intra tempus Jubilæi lucrandi est in mortali, & neandum confessus est. Quod si antea confessus esset sua venialia, adhuc putant Suar. & Fill. teneri per accidens ad secundam confessionem istius mortalis, quia neendum posuit opus præceptum: sed Vafq. Præp. Castrop. Lugo d. 27. n. 101. *Viva* contradicunt, quia Bulgæ non exigunt nisi unam confessionem. Si tamen neendum expleverit ultimum opus, secundum omnes tenebitur elicere contritionem, ut hoc opus ponatur in statu gratiæ, secundum dicta n. 1410.

§. 3. Certum videtur ex dicendis n. 1475. 1416
contra Dianam R 148. pro lucrando Jubilæo non sufficere confessionem sacrilegam. An autem sufficiat pro tollenda censura & reservatione, dicetur n. 1449. & 1695. Pro Jubilæo lucrando confessio sufficit valida & informis, si dari possit, dummodo reviviscat intra tempus Jubilæi, Suar. Bonac. Fill. Belleg. q. 1. Putat etiam *Viva* sufficere invalidam, si talis sit absque culpa poenitentis, dummodo de suis mortali bus conteratur, sed hoc valde dubium est, cum nequidem substantia operis requisiti ponatur.

§. 4. Confessio fieri potest uno vel etiam 1417
duobus diebus ante primam Dominicā, Laym.
dicens non esse dubium, Castrop. Gob. Item fieri
pot-

potest ultima Dominicā cum Communione ; uti declaravit Greg. XIII. Si dicatur , ante omnia confiteatur , tutius erit præmittere omnibus , mens tamen Papæ videtur esse , quod confessio sit res quasi principalis , unde satis erit confiteri intra tempus Jubilæi , Henr. Sa. Si dicatur , qui confessi visitaverint , Nav. Benz. Pollach. putant præmittendam , sed alii cum Diana p. 5. t. 12. R. 30. meritò contradicunt , Belleg. q. 4.

1418 §. 5. An una confessio & Communio sufficiat pro duabus diversis indulgentiis . & quidem lucrandis diverso die , dixi à n. 1371. Quando autem Papa in anno sancto dicit , contritis & confessis , non requirendo Communio nem , S. Anton. Nav. Bellarm. Zech. Less. Laym. Abell. Adr. Caj. Cord. requirunt confessionem mortalium ; è contrà Palud. Gers. Panorm. Angel. Silv. putant sufficere vel contritionem perfectam , vel cum attritione confessionem , quod probabilissimum esse meritò dicunt Castrop. Gob. & alii cum Belleg. q. 1. quamvis meritò suaderi debeat confessio actualis.

1419 §. 6. Lugo , Gob. & alii cum Diana p. 3. tr. 4. R. 148. putant sufficere Communionem sacrilegam , dummodo intra tempus præscriptum homo restituatur gratiæ , quia Communio sacrilega est vera & valida Communio , ergo illâ positâ habetur substantia operis præscripti. Sed oppositum est nunc tenendum cum Belleg. q. 1. & Vindice Gob. ad prop. 29. sicuti enim pro Paschate non satisfit per Communionem sacrilegam , quamvis hæc sit vera & valida Communio , uti constat ex dictis l. 6. p. 1. n. 628. ita nec hæc , quia nempe mens Ecclesiæ & Papæ est , ut in utroque casu ponatur , non tantum tale opus

in

in substantia, sed etiam opus vivum, operatum gratiae Dei & veniae de peccatis, eò quod ad hos fines instituatur Communio Paschalis & obtentio Indulgentiæ. Hinc Pasq. & Viva putant contra Boss. non sufficere Communionem bonâ fide sumptam à constituto in mortali: Si tamen Eucharistia bonâ fide suscepta cum sola attritione, per accidens causet primam gratiam, quod multi docent, sufficiet talis Communio; Viva a. 4.

§. 7. Notant Henr. & Laym. apud Belleg. 1420
q. 6. pueros posse tantò citius admitti ad Communionem, ut possint lucrari Jubilæum, nam quamvis reliqua opera commutari possint, dubium est, an commutari possit Confessio & Communio, uti dicetur n. 1441. Putat tamen Vasq. in pueris non requiri Communionem, quia Jus illis prohibit, quando autem conditio est de Jure impossibilis, habetur pro non apposita, Cap. Tua De testamentis. Quod quamvis ut probabile defendat Viva, id tamen incertum est.

Q. 202. Quid notandum sit circa orationem re- 1421
quisitam, R. seqq. §. 1. Communis sententia re-
quirit orationem vocalem: Nav. tamen Fill.
Trull. Gob. & alii cum Viva q. 8. a. 5. dicunt suffi-
cere mentalem, cum hæc propriè sit oratio: sed
tutius est saltem miscere vocalem. Nec videtur
sufficere oratio cum voluntariis distractioni-
bus, quia non est devota nec apta ad impetrان-
dum id, quod Papa intendit. Licet dicatur oran-
dum Deum, sufficit orare preces ad B. Virgi-
nem vel Sanctos, Lugo d. 27. n. 111. Belleg. p. 3.
f. 4. q. 10.

§. 2. Si dicatur orationem fieri debere per 1422
aliquid tempus, satis est fieri per medium qua-
drans

drantem. Et ad ordinarias indulgentias sufficit orare septies *Pater & Ave*, nam Greg XIII. in Bulla, *Omnipotentis*, dicit Sodales lucrari Indulgentias Stationum, si certis diebus in templo Societatis J E S U hoc orent.

1423 §. 3. Requiritur oratio in loco, tempore, & ex intentione per Bullam designatis. Ordinariè locus est, ubi est Indulgentia. Tempus est inter utrasque Vespertas. Intentio est pacificatio Principum Christianorum, extirratio hæreſeon, exaltatio S. Matris Ecclesiæ, de quibus expedit quandoque expressè monere poenitentes, nam secundūm dicta n. 1324. probabile est requiri notitiam expressam talis intentionis.

1424 Q. 203. Quid notandum sit circa jejunium & cœlēmosynam requisitam. R. seqq. §. 1. Jejunium, per se loquendo, est trium dierum, Mercurii, Veneris, Sabbati, nec fieri potest extra dies præscriptos; nec dividi in duas septimanas, uti habet communis contra Laym. Bonac. & alios, quorum sententiam Lugo d. 27. n. 105. vocat falsam: Facilius tolerari potest, ut cum causa dies jejunii intra eandem septimanam commutetur, Henrīq. Fill. Gob. De Jubil. n. 213. Viva q. 8. a. ult. Modus servandi est, quem singulæ Provinciæ tenent tali tempore in aliis jejunis, Sanch. in Decal. 4. c. 11. Non obligati jejunare, v. g. pueri, senes, infirmi, itinerantes, laborantes, jejunare debent, si lucrari velint, nisi per Confessarium commutetur. Qui per privilegium potest vesci carnibus vel facere duplicem refectionem, si utatur suo privilegio, non lucrabitur Indulgentiam, nisi hoc commutetur in aliud opus. Non impedit collatiuncula, nec potus, nec modicum sumptum per diem, Belleg. p. 3. f. 5. q. 1.

§. 2.

§. 2. Satisfit per jejunia aliunde debita, ex 1425
 voto, pœnitentia, præcepto, nam sæpè in Qua-
 dragesima promulgatur Jubilæum, *Lugon. 110.*
Belleg. p. 1. f. 3. q. 1. cum communi contra *Silv.*
Tabie. Arm. Bonac. Viva q. 8. a. 1. *Nec obstat,* quòd
 non lucrer per eleëmosynam, quam darem
 pauperi, cui eam debo, secundùm dicenda n.
 1428. nam disparitas est, quòd illa solutio debitū
 tollat rationem eleëmosynæ, quæ ex natura
 sua est donatio gratuita; è contrà jejunium exhi-
 bitum, quia votum est &c. non tollit rationem
 jejunii.

§. 3. Eleëmosyna secundùm communem 1426
 cum *Viva a. 6.* contra *Zanard.* debet esse corpo-
 ralis: quo nomine etiam venit domi excipere
 pauperem peregrinum, Religiosum, mendi-
 cum; vel aliud opus ex 7. misericordiæ corpo-
 ralis, etiamsi Bulla diceret dandam eleëmosy-
 nam, *S. Th. 2. 2. q. 32. a. 2. Gob. Arsd. Belleg. p.*
3. f. 6. q. 1.

§. 4. Si Bulla nihil determinet, sufficere eleë- 1427
 mosynam quantumcunque parvam etiam pro
 quovis divite docent *Rodriq. Dian. Leo, Faustus*
 & alii: *Nav. Cord. Regin. Alloza* probabiliter vo-
 lunt dandam proportionatè ad personæ facul-
 tates. Licet Bullæ nunc dicant, prout unicuique
 devotio vel charitas suggesterit, tamen *Zech. Pourré*
 & alii adhuc dicunt sufficere quantumcunque
 parvam, sed alii melius dicunt simul habendam
 esse rationem dictaminis interni suadentis plus
 vel minus. Et quia *L. Si oleum. ff. De dolo,* dici-
 tur minima non esse in consideratione, rectè di-
 cit *Viva q. 8. a. 6.*, quando aliquid committitur
 arbitrio operantis, non sufficere quidvis mini-
 mum, sed metiendum secundùm regulas pru-
 den-

dentiæ. Si tamen diceretur, *juxta cuiusque facultatem*, dives deberet dare eleemosynam majorem quam aliis, Bonac. Gob. Busenb. Belleg. q. 2.

1428

§. 5. Satis est dare semel eleemosynam, licet Buila diceret, *eleemosynis*, Fill. Gob. Etiam perinde est, quo die, an ante, an post Communionem, Graff. Henriq. Leo, Dian. Gob. Nec obstat esse debitam ex voto vel poenitentia, quia non ideo definit esse eleemosyna, Boſſius, Lugo contra Viva, a. 1. Sed non debet esse debita ex justitia, nequidem Legali, qualis debetur Parentibus, Avis, Fratribus, quia tum est potius solutio debiti, & habentes tale jus non sunt pauperes: attamen respectu aliorum consanguineorum indigenium esset eleemosyna. Est etiam satis dare per alium rem meam: si tamen hic non daret, secundum Bonac. Lug. Homob. Busenb. Gob. Viva a. 6. non lucrarer, quia non est data eleemosyna, cum non sit sublevatus pauper; secundum Sa. Lez. Dicast. Alloz a lucrarer, quia quantum est in me, data est. Quod si mittatur ad pauperem absentem, ad quem non perveniat intra duas septimanas Jubilæi, non lucror, nisi aliquis nomine pauperis acceptasset, Lugo &c alii. Si autem, qui accepit, non fuerit re ipsa pauper, lucror, ad eleemosynam enim sufficit dari ad sublevandam miseriam hominis, qui prudenter judicatur pauper, Lugo, Maillard, Rhod. Viva. Censetur etiam dare, qui pro se datam ab alio habet ratam intra tempus Jubilæi, Cord. Sa. Lugo, Boſſ. Suar. Gob. qui putat sufficere ratihabitacionem generalem & habitualem lucrandi Jubilæum & se juvandi per opera utilia a se vel alio ponenda, sed probabilius contradicunt Lugo & Maillard, dicentes etiam apud Religiosos de-

bere

bere eos præmonere, quando Superior ex communibus bonis dat pro eis, cùm eleemosyna debeat esse actio moralis, adeoque procedere ex cognitione & volitione, Belleg. q. 3.

§. 6. Per pauperes intelliguntur etiam non *1429*
habentes necessaria ad statum juxta qualitatem
& conditionem, Nav. Sanch. Lug. Dian. & alii :
item loca pia, hospitalia, Ecclesiæ indigentes
luminaribus, ornamentis, ædificiis; Monasteria
Religiosorum, Belleg. q. 4.

§. 7. Omnes debent dare, qui possunt : si *1430*
autem quis non posse, Nav. Henr. Fernand.
Dian. Gob. Arsd. putant non esse opus commu-
tari, dummodo dent parvam v. g. pomum vel
frustillum panis, sed consultius est commutari,
Viva. Potest Religiosus cum venia Superioris
date eleemosynam per amicum sacerdotem,
Lugo. Franciscani habentes tantum usum, dant
eleemosynam, si hoc usu se abdicent, sic enim
in pauperein transit dominium, Lugo, Belleg.
q. 5.

Q. 204. Quid notandum sit circa Processionem *1431*
& visitationem templorum, requisitam ad Jubilæum.
¶ seqq. §. 1. Sufficit vel Processioni interesse
vel templo visitare : ille autem non diceretur
interesse Processioni, qui per aliquot horas an-
tecederet aut sequeretur, sed incedere debet
junctus corpori procedentium, quod censebi-
tur fieri, etiamsi distet tino quadrante, si alii &
alii interjecti etiam præcedant aut sequantur,
Belleg. p. 3. f. 4. q. 2. & seqq. Multa de sanctitate
& utilitate Processionum ; & quæ in eis caven-
da sint, videri possunt apud Rayn. in Heret. tom.
15. p. 1. f. 1. pu. 8.

§. 2. Visitatio templorum fieri potest etiam *1432*

Temp. VI.

Fff

curru

curru vel equo : item ab iis, qui in templo habitant. Additur fieri debere *devotè*, quod fit etiam à constituto in mortali , item ab immodesto & peccante per viam, si modestè ingrediatur & oret, *Belleg.* q. 6. *Viva* q. 8. a. 5. Non autem necessario fit visitatio omnium templorum unâ die: & qui Missam audit in templo, hoc ipso visitat, *Belleg.* p. 2. f. 5. q. 5.

¶433

§. 3. Si præscribatur tantum visitatio templi, & illud ingredi non possis, satisfacit orando ad ostium, etiam clausum , *Suar. Lugo* & alii cum *Diana* p. 1. t. 11. R. 103. Imò si per concursum nequidem ad ostium liceret pertingere, putant aliqui satis esse orare in cœmterio, quia hoc in favorabilibus venit nomine templi : si tamen præscriberetur orare in certa Capella vel ad certum Altare templi, oporteret ingredi. Si præscriberetur in eodem templo visitari pluria Altaria, satis esset ex eodem loco se convertere ad singula. Si ibi non essent tot Altaria, quot visitari præscribitur, satis esset tot inclinationes & orationes repeti ad illa , quæ ibi sunt, quot Altaria debebant visitari, *Belleg.* p. 3. f. 4. q. 9.

¶434

Q. 205. *Quid notandum fit circa itinerantes , peregrinos, impeditos.* R. seqq. §. 1. Si Titius Coloniæ post promulgationem Jubilæi visitavit templa, potest ire Treviros, & ibi vel in via exemplere cætera opera, Bullæ enim non requirunt, ut reliqua opera fiant in loco domicilii vel promulgationis, sed in quocunque , *Laym. Bonac. Castrop.* tr. 24. p. 12. §. 3. *Lugo* d. 27. à nu. 124. *Belleg.* p. 3. f. 3. q. 6. Quòd si abiens non pergit exemplere opera, poterit reversus, etiam post elapsum tempus Jubilæi lucrari, Papa enim naviganti-

bus

bus & iter agentibus concedit , ut reversi habeant alios 15. dies, in quibus opera omnia faciant & lucentur. Quod tenet, quamvis prius in fine ultimæ septimanæ iter incepissent, *Lugo*, *Belleg.* f. 2. q. 4.

§. 2. Si Titius Coloniæ post promulgationem non visitasset templa , sed tantum fecisset reliqua opera, non posset Treviris, ubi etiam ipso præsente promulgaretur Jubilæum, lucrari, nisi hic repeteret prædicta opera, quia opera Coloniæ facta, antequam Treviris acquisivisset jus ad Jubilæum, haberent se impertinenter ad Jubilæum Treviris obtainendum ; visitationes autem templorum Trevirensium non possent ei servire ad Jubilæum Colonense obtainendum, ergo vel Treviris debet ea opera repetere, vel facere commutari, *Lugo* num. 127. *Belleg.* f. 3. q. 7.

§. 3. Si quis ultimo die veniat ad locum Jubilæi, potest petere, ut opera, quæ facere non potest, sibi commutentur, nam secundum dicta veniens ad locum acquirit jus, *Lugo* n. 125. Et quamvis Bulla haberet, pro omnibus Christi fidelibus Civitatis & Diœcesis A., tamen lucrari possent etiam peregrini alterius Diœcesis, quia Jubilæum illud non est merè personale, sed etiam locale, & talis peregrinus censetur pro tunc pertinere ad locum A., cum sit fidelis ibi existens , qui potest se hujus legibus subjicere, *Belleg.* p. 2. f. 5. q. 5.

§. 4. Cum detentis carcere, captivitate, infirmitate vel alio justo impedimento ; item cum illis, qui tempus promulgati Jubilæi invincibiliter ignorarunt, potest Confessarius commu-

tare, vel in aliud proximum tempus prorogare,
ut iam dicetur.

¶ 438 Q. 206. Quid præterea notandum sit circa com-
mutationem operum & prorogationem temporis. R.
seqq. §. 1. Luciferus ipse non potest, nequi-
dem in melius, commutare opera, vel proroga-
re tempus lucrandi Jubilæi, sed hoc committi-
tur soli Confessario.

¶ 439 §. 2. Putant Sanch. Lugo, Busenb. & alii plu-
rimi cum Belleg. p. 3. f. 8. q. 5. commutationem
operum vel prorogationem temporis fieri pos-
se extra Confessionem, dummodo intra tem-
pus Jubilæi, etiam à quovis legitimè approba-
to, cui posses confiteri, quamvis ei confiteri
non cogites, & addunt id declaratum esse à
Greg. XIII. sed aliqui dubitant, quia per Con-
fessarium putant intelligi Confessarium lucra-
turi Indulgentias, cui autem confiteri non co-
gitas, non potest dici tuus Confessarius : prior
tamen sententia, quia ita communis est, videtur
tuta.

¶ 440 §. 3. Putant Fill. Lugo, Viva q. 8. a. ult. &
alii, quos referunt Diana p. 5. t. 12. R. 26. &
Belleg. q. 7., quamvis aliquis sponte opera
præscripta neglexisset, si die ultimâ dolens de
hoc optet lucrari Jubilæum, posse ei commuta-
ri opera vel prorogari tempus, sed Præpos. &
Arr. probabiliter contradicunt, quia volunta-
riè negligens non dicitur impeditus, Cap. Com-
missio. & Cap. Si quis. De electione in 6., Bullæ au-
tem loqui solent de legitimè impeditis & illis,
qui ex ignorantia vel bonâ fide opera eosque
omisissent. Et quidem putant Diana, Cotton. Al-
loza, Busenb. Arsdek. eum, qui invincibiliter
ignoravit tempus promulgati Jubilæi, posse
gaudej

gaudere prorogatione ad alios 15. dies, sed Lugd. 27. n. 119. contradicit, quia solis navigantibus & iter agentibus conceditur illa prorogatio: pro aliis tantum datur Confessario facultas commutandi opera, Belleg. f. 2. q. 3.

§. 4. Secundum antiquas Bullas poterant 1441 omnia opera commutari cum habentibus impedimentum, sed quoad confessionem & Communionem, oppositum nunc tenet Lugd. n. 118., quia Bullæ nunc pro Impeditis concedunt communicationem vel prorogationem tantum horum operum, scilicet jejunii, eleemosynæ, visitationum templi & orationis, nullâ factâ mentione confessionis vel Communionis: sed cum multicium Diana & Belleg. f. 8. q. 2. adhuc dicant posse commutari etiam confessionem & Communionem, hoc videtur probabile. Et quoad Communionem, posse eam commutari cum pueris, docent Vega, Sanctar. Hurt. Boff. apud Viva q. 8. a. 4. Spectanda tamen sunt verba singularum Bullarum, & de eis judicandum secundum dicta n. 1395

§. 5. Si peccat relatus peractis ultimâ die 1442 confiteatur & videatur esse in occasione proxima relabendi, probabile est Confessarium posse differre confessionem & Communionem, ac peccatum postea posse lucrari Jubilæum: idem est, si jam non possit integrè fieri confessio, quia meritò presumitur de voluntate Papæ, quod permittat differri, Boff. Dian. Lug. Sanch. Gob. Belleg. q. 7.

§. 6. Si causa commutandi fuit re ipsa insufficiens, sed bona fide judicata est sufficiens, nihil impedit, quia commutatio remittitur iudicio Confessarii: Putat tamen Viva q. 8. a. ult.

causam commutandi, v. g. jejunium, debere esse maiorem, quam quæ sufficit in dispensando die alias præcepto. Nec tanta requiritur ad proroganda opera, quanta ad commutanda, *Fill. Gob. Belleg. q. 3.* Quamvis autem possent opera prorogari ad sequens tempus post Jubilæum, tamen videtur melius subrogare alia, quæ statim perficiantur, *Belleg. q. 6.*

1444

S. 7. Commutatio fieri potest in opera pietatis, æqualia moraliter, etiam aliunde debita, secundum dicta n. 1425. & 1428. Et æqualitas spectanda est, non tam attendendo ad præstantiam vel poenitatem operis, quam ad mentem & finem Papæ. Bullæ etiam notant attendendum esse ad conditionem poenitentis, ut nempe fiat in opera, quæ præstare possit, hinc mutari potest jejunium in eleemosynam. Aliqui dicunt posse in aliquantò minus, cum vocent dispensationem. Opus, in quod fit commutatio, non necessariò fieri debet eo die, quo debebat fieri opus alterum, hinc die ultimo commutari possunt opera, quæ prioribus erant facienda, *Luga. Gob. Belleg. q. 4.*

1445

Q. 207. Si quis ponat hoc, quod opinio probabilis dicit sufficere, & Papa forte plus requirat, an obtineatur Indulgentia vel Jubilæum. *R. S. I.* Affirmant probabiliter *Amicus* tom. 8. d. 2 i. à n. 47. & *Viva* q. 3. ac probabile fatetur *Diana* p. 10. n. 11. R. 34. quia si erretur, putant Ecclesiam supplere, ut l. 6. p. 1. à n. 117. dixi Ecclesiam supplere, ubi potest, si quis secundum opinionem communiter receptam aliquid omittat etiam circa administrationem Sacramentorum: sed probabilius contradicunt *Bosius*, *Bonac.* d. 6. q. 1. p. 5. *Diana* p. 5. t. 12. R. 32. *Gob.* in *Quin.* t. 4. num.

710.

710. Belleg. p. 1. f. 1. q. 9., quia licet Ecclesia sup-
pleat, quando agitur de bono communi, non
tamen si de bono tantum particularis personæ.
Nec obstat, quod Gob. num. 712. referat Urbanum
VIII. dixisse Indulgentias valere illo modo,
quo prudentes, pii doctique Theologi existi-
mant valere, nam imprimis id valere potuit
tantum pro temporibus Urbani: Deinde hoc in-
telligit Gob. de judicio vel communi vel plero-
rumque vel saltem notabiliter plurimam Theo-
logorum. Quoad favores tamen annexos Ju-
bilæo, hi acquiruntur sequendo sententiam
probabilem, v. g. si dividis opera in duas septi-
manas, quamvis sententia dicens id fieri posse,
non esset vera, tamen sic lucrando Jubilæum
acquiris jus, ut absolvaris à censuris, quia quan-
do ob rationem gravem probabile est Sacerdo-
ti competere potestatem absolvendi, validè
absolvit, ut habet communis cum Belleg. &c.

Viva a. 2.

§. 2. Si quis falsò sed invincibiliter putet se 1446
legitimè esse confessum, secundum Nav. Zech.
Lorich. Benzon. lucratur; ut & ille, secundum
Nav. Henrq. Rodriq. Fernand. Pourré, Gob. Belleg.
p. 3. f. 7. q. 1. qui non potuit confiteri, vel bona
fide putavit non requiri confessionem, vel per
improbitatem aut errorem Confessarii non est
legitimè absolutus, quia cum non stat per eum, ad
quem pertinet, quominus conditio impletatur, haberi
debet perinde ac si impleta fuisset; Reg. 66. Juris in
6. Sed probabilius contradicit Viva q. 6. a. 2.
nam si conditio respiciat nudum factum ejus,
qui debet illam ponere, Regula ista tum tenet,
ut constat ex L. Legatum. Cod. De condit. inser.

Fff 4

E con-

E contrà non tenet, si respiciat etiam ipsum e-
ventum conditionis, ut h̄c fit.

1447

Q. 208 Quid præterea notandum sit circa facul-
tates, quæ in Jubilæo conceduntur, absolvendi a re-
servatis vel censuris. &c. seqq. §. 1. Hæ facultates
conceduntur in favorem eorum, qui seriò in-
tendunt lucrari Jubilæum: hinc dari potest ab-
soluto talis, antequam pœnitens aliquid ex
præscriptis operibus faciat, dummodo habeat
verum propositum illa exequendi, & adsit pro-
mulgatio Jubilæi, quamvis sit prima dies, Belleg.
p. 3. f. 10. q. 3.

1448

§. 2. Si sic absolutus postea non lucretur
Jubilæum, etiam ex pigritia, non ideo reincidit
in reservationem vel censuram, quia absolute
est absolutus, Nav. Henr. Vasq. Laym. Platel.
Belleg. q. 4. Viva q. 11. a. 5. contra Ugol. Et putant
Henr. Sanch. Bonac. Lug. Portel. Castrop. Belleg.
q. 5. talem, qui postea negligit lucrari, non pec-
care, saltem mortaliter: E. contrà Suar. Vasq. Fill.
Aversa q. 17. f. 8. Viva dicunt ideo peccare
mortaliter, quia non satisfacit tacitæ promissio-
ni in re gravi.

1449

§. 3. Quilucrari voluit & absolutus est;
quamvis lucratus non sit, potest postea à non
habente potestatem in reservata absolvī à re-
servatis oblitis vel ex causa omissis, quia prior
Confessarius volens facere quidquid potuit;
absolutè sustulit reservationem, Sanch. Fill. Por-
tel, Diana, Pelliz. Viva q. 11. a. 4. Castrop. Dicast.
d. 11. n. 163. Belleg. q. 6. & alii. quos referam n.
1695. Quòd si confessio fuerit invalida per cul-
pam, quamvis Caj. Zech. Henr. & alii dicant
adhuc fore sublatam reservationem, quod
probabile censem Bonac. & Diana p. 3. t. 4. R.

150.

150. item *Lugo*, *Dicast.* *Gob.* *Viva* a. ult. si pœnitens non adverterit defectum, quia Confessarius voluit facere, quantum potuit, reservatio autem potest tolli non sublati peccatis, oppositum tamen est probabilius cum *Rodriq.* *Sanch.* *Regin.* *Castrop.* *Tamb.* *Belleg.* *Aversa* q. At vero, quia ut ille, qui habet mortale, lucretur Jubilæum, & consequenter ut acquirat jus absolutionis à reservatis, requiritur confessio valida, secundum dicenda n. 1475.

§. 4. Qui primâ septimanâ lucratus est Ju- 1450
bilæum, si secundâ in reservatum vel censuram
incidat, potest ab his absolvî, sicutem si præscri-
pta opera répetat. *Nav.* *Henriq.* *Rodriq.* *Regin.*
Leon. *Dian.* *Gob.* apud *Belleg.* q. 2. & cum *Viva* q.
11. a. 3. Quod etiam tenent *Castrop.* & *Dicast.* à
n. 255., quamvis dicant eundem non posse bis
lucrari Jubilæum: imò posse absolvî, quamvis
non répetat opera præscripta, docent *Rodriq.*
Sa. *Diana*, *Lohmer*, quod probabile esse dicunt
Graff Bonac. *Castrop.* *Dicast.* Hinc dicit *Sanch.* mul-
tò magis posse absolvî sèpius intra tempus
septimanæ, quâ peragit opera. Quæ tenent, eti-
amsi primis diebus septimanæ absolvisset o-
mnia opera, quia pro fayoribus assignatur tota
septimana, *Castrop.* *Lugo*, & probabile dicit *Di-*
cast. Verba autem illa, *Pro hac vice tantum*, non
videntur referri ad actum absolvendi sed ad
tempus Jubilæi, *Viva* n. 2.

§. 5. Etiamsi fortè non exprimatur, tamen 1451
datur facultas absolvendi à reservatis ab Epi-
scopo, *Suar.* *Vajq.* *Laym.* *Henriq.* *Regin.* & alii
communissime cum *Diana* p. 3. t. 4 R. 149. &
Viva a. 2. contra *Vegam*, *Rodriq.* *Bonac.* & alios.
Item ab hæresi, nisi expressè excipiatur, uti de-

claratum esse testatur *Filiuc.* Quamvis autem exciperetur hæresis, non ideo exciperetur favor, receptatio, defensio hæreticorum; neque lectio, impressio, retentio librorum hæreticorum, nec blasphemia hæreticalis, si hæc non sint conjuncta cum hæresi formalis, *Sanch. Henr. Suar. Dian. Lug. Gob. Belleg.* q. 1. *Viva* a. 1. Etiam absolvī potest, qui spe Jubilæi committit reservatum, quia hoc peccatum specialiter non reservatur, *Nav. Suar. Henr. Fill. Boff. Viva* a. 3. n. 1. *Nec obstat quod Cap. Quand. De Consecr. Dist. 4* dicatur peccantem spe veniae debere subesse poenæ, nam *Gloss.* explicat, multoties peccantem: Et tantum significatur, quod dignus esset non obtinere veniam.

1452 §. 6. Quamvis reservatio possit extra confessionem sacramentalem tolli ab illo, qui habet potestatem ordinariam absolvendi à tali peccato reservato, tamen fieri debet in confessione ab illo, qui habet delegatam tantum potestatem, qualem habent Confessarii in Jubilæo, delegatur enim illis, ut auditæ confessione absolvant à reservatis, *Suar. Vasq. Less. Lug. Bordon. Gob. Belleg.* q. 8.: oppositum tamen vindicatur dicere alii citandi n. 1695. Et absoluti nem à censuris ex causa dari posse extra confessionem, docent multi apud *Belleg.* s. 11. q. 1. de quo dicetur in l. 7. c. 1. ad dub. 6.

1453 §. 7. Per Satisfactionem partis, quæ si fieri possit, ad valorem præmitti debet absoluti à censura, intelligitur restitutio debita honoris, famæ, bonorum &c. ob quorum læsionem lata erat censura. Per partem intelligitur læsus: hinc potest dari absolutio, antequam jura solvantur Judici, Tabellioni, Fisco &c. *Suar. Dian. Tanc.*

Tamb. Belleg. f. 11. q. 4 Item si absolvendus ita rem disposuerit, ut intallibiliter secura sit satisfactio, ut si de Confessario, vel apud alium deponat, quod restituere debet, aut à parte lœsa dilationem obtineat, tum enim moraliter habetur satisfactio, Henr. Sanch. Viva q. 10. a. 2.

§. 8. Si pœnitens nequeat satisfacere parti, 1454 potest absolvi, Barb. Vasq. Côn. Vega, Dian. Viva, sic enim etiam absolvitur non potens restituere. Debet tamen præstare cautionem vel pignoratitiam vel fidejussoriam vel s. item juratoriam pro rei qualitate, Suar. Dian. Gob. Et sufficere pro foro interno firmum propositum, docent Nav. Henr. Valer. Dian. Nald. probans ex Rituali Romano Pauli V. Consentunt Laym. Viva & Tamb. dicens, si impotentia semper futura est, non esse opus quicquam requirere à pœnitente, Belleg. q. 5.

§. 9. Si pœnitens absolutus non stet jura- 1455 mento vel promisso, non reincidit, quia absolute est absolutus, Sa, Boff. Pasq. Gob. Viva contra Nav. Rodriq. Vegam. Putant tamen Laym. Dian. Tamb. Belleg. q. 6. per hoc peccare graviter. Similiter si Confessarius ante absolutionem non exigat satisfactionem, peccat graviter: si tamen pœnitens bona fide accedens, sit absolutus, quamvis Confessarius nil exegerit, est validè absolutus, Belleg. q. 7. Si inculpabiliter oblitus est satisfacere, transacto Jubilæo manet absolutus, sed cum onere satisfaciendi, Boff. Viva q. 11. a. ult. n. 5.

§. 10. Qui percussit Monachum eique satis- 1456 fecit, quamvis non satisfecerit Abbatii vel Monasterio, secundum Dian. Avil. Leand. Tamb. Viva q. 10. a. 2. potest absolvi, quia satisfecit

par-

parti, idest, læso: sed contradicunt Bonac. & alii, pro quibus teste Fill. est praxis S. Pœnitentiariæ, quæ tenenda est, si injuria facta Monacho redundârit in communitatem, tum enim pars læsa non est solus Monachus sed etiam communitas, Belleg. q. 7.

1457

§. 11. In Jubilæo possunt pro foro interno absolvvi excommunicati, etiam vitandi, & publici percussores Clerici, quamvis res etiam deducta sit ad forum contentiosum & necdum finita, quia verba absoluta eos comprehendunt, Henrig. Sa, Sayr. Sanch. Lez. Dian. Gob. Belleg. q. 9. Viva q. 10. a. 2. & q. 11. a. 1. contra Vasq. Avil. Côn. Talis tamen absolutio non impedit, quominus Judex possit cognoscere causam & imponere pœnam, Belleg. q. 10. Quòd si excommunication fuerit occulta, poterit absolutus se in omnibus habere velut non excommunicatum & capax esse Beneficii &c. hoc enim nulli præjudicat nec affert scandalum, Suar. contra Pasq. Si autem publicetur, attestatio Confessarii sufficlet ad absolutionem probandam, quia in iis, quæ nemini nocent & alteri prosunt, sufficit unus testis, ex Cap. Parvulis. De Consecr. Dist. 4. Suar. Peyr. Boff. Pasq. Viva a. 3. contra Avil. & alios: arque ita talis absolutio, saltem ex benigna admissione Judicis, proderit etiam pro foro externo, dummodo in Bulla non sit additum, quòd prodeesse possit solum pro foro interno, Suar. Fill. Gob. Viva.

1458

§. 12. Quid intelligatur per facultatem absolvendi ab omnibus peccatis & censuris, dicetur n. 1616. & 1630. Et à n. 1613. agetur de facultate absolvendi ab hæresi. Docent autem plures, quòd Diana putat probabile, per verba illa, ab omni-

omnibus censuris, dari facultatem absolvendi etiam ab irregularitate ex delicto, quia videtur esse censura, sed contrarium tenendum est cum Aversa q. 17. s. 7. quia nulla irregularitas est censura, nec absolutio ejus est necessaria ad absolutionem à peccatis, ob quam datur facultas absolvendi à censuris. Et præterea in Bullis Jubilæi ordinariè exprimitur non esse facultatem dispensandi super ulla irregularitate, Belleg. q. 11. Viva q. 10. a. 1.

Q. 209. Quid præterea addendum sit circa commutationem votorum. R. seqq. §. 1. Possunt ordinariè commutari omnia vota (exceptis Castitatis & Religionis) non tamen dispensari. Nec obstat, quod vota sint jurata, uti dictum est l. 3. p. 1. n. 355. quod præter ibi citatos docent etiam Suar. Meroll. quamvis contradicant Nav. Az. Less. Viva q. 2. a. ult. n. 4. Et multa circa commutationem votorum videri debent l. 3. p. 1. à n. 507. An autem commutari possint vota in favorem tertii facta, dixi ibidem à n. 532. Possunt tamen commutari vota non vovendi vel non petendi commutationem aut dispensationem, cum non excipiatur, Suar. Sanch. Peltiz. Viva q. 12. a. 1. Quandonam autem valeant ista vota, dixi l. 3. p. 1. à n. 417. Putarunt etiam Valent. Boß. Sayr. unum votum reservatum posse commutari in aliud melius, etiam propriâ auctoritate, quod probabile dicit Viva, sed oppositum tenui l. 3. p. 1. n. 511. cum Suar. Bonac. Sanch. Ills., quia hoc saltem reservatur iudicio Confessarii. Hoc certum est ex Cap. Scriptura. De voto, omnia vota etiam reservata commutari posse in professionem solennem Religionis: quomodo autem circumstantiae voti reservati

830

Lib. VI. Pars II.

vati commutari possint, dixi l. 3. p. 1. n. 550.
 Addit *Viva* q. 2. a. ult. cum *Nay. Az. Val. Sanch.*
 concessâ facultate dispensandi in votis & jura-
 mentis, non ideo concedi ad commutandum,
 quia putant Regulam, *cui licet, quod est plus, licet,*
quod est minus, tantum tenere, si minus in majo-
re contineatur tanquam pars in toto, vel tan-
quam species in genere, quod hic non videtur
esse: Sed oppositum tenet communis cum Suar.
Sa. Less. Laym. Regin. Bonac. Busenb. quem retuli l.
 3. p. 1. n. 506., quia potentia commutandi est
 veluti pars potentiae dispensandi, nam dispen-
 sare est manente lege pro aliis, pro hoc simpli-
 citer tollere obligationem, quod fieri potest vel
 nihil vel aliquid substituendo, & cum erit com-
 mutatio.

1460

§. 2. Hæc commutatio fieri potest extra con-
 fessionem, etiam ab eo, cui non cogitas confite-
 ri, ut dictum est l. 3. p. 1. n. 507. & conformiter
 ad dicta hic n. 1439. Item fieri potest ante o-
 mnia opera, dummodo habeas animum exe-
 quendi, secundum dicta n. 1447. Quod si mutet
 animum vel negligat, tenet commutatio, *Suar.*
Sanch. Portel. *Viva* q. 12. a. ult. & alii. Putantque
Sanch. Henr. Diana & alii non ideo peccare
 mortaliter, sed in hoc contradicunt *Suar. Por-*
tel & alii ob rationem datam n. 1448.

1461

§. 3. Commutatio fieri potest saepius, etiam
 novorum votorum, quæ faceres durante Jubi-
 læo, *Henr. Sanch. Port. Trull. Belleg.* p. 3. f. 12. q.
 5. Debetque fieri absolute, secundum dicta l. 3.
 p. 1. n. 530. quamvis enim non peccaret com-
 mutans sub conditione, si exequaris opera præ-
 scripta, tamen cum Papa non restringat ad illam
 conditionem, nec nos restringamus, sed potius
 diffe;

differamus commutationem, notatque rectè
Gob. non debere fieri sub conditione, si lucretur
Jubilæum, quis enim sciet se lucratum?

§. 4. Quandonam vota Castitatis & Religio- 1462
nis sint reservata, dixi l. 3. p. 1. à n. 544. 556. 565.
An autem juramentum Castitatis vel Religio-
nis commutari possit, dixi ibidem n. 555. Hic
adde votum Castitatis vel Religionis emissum
ab impubere commutari posse, quia præsumitur
adfuisse imperfecta deliberatio & promissio: &
ideo etiam Cap. *Attestationi*. De despons. impub.
eligere non possunt Matrimonium sive statum
ex natura sua perpetuum, *Viva* q. 12. a. 2. Simi-
liter dixi l. 3. p. 1. n. 549. si voveris Castitatem
vel Religionem sub obligatione tantùm levi,
non esse reservatum, quia reservatio supponit
aliquid grave. Addit *Viva*, in dubio, an intenden-
tis te obligare graviter, quamvis hæc intentio
præsumatur, non esse reservatum, quia cùm re-
servatio sit odiosa, restringi debet ad vota certò
gravia: Addit, non esse reservatum, si quis vo-
verit Castitatem, & dubitet, an perpetuam, sed
videnda dicta l. 3. p. 1. n. 391. Præterea hic no-
tandum est, quod insinuavi ibidem à n. 545. vo-
ta conditionalia non reservari, si ad vovendum
moverit potius necessitas vel indigentia aliqua
quam bonitas materiæ, quæ vovetur: hinc à
contrario, si voveris ingredi Religionem, si Pa-
ter tuus consenserit, si fueris 20. annorum &c. sunt
vota reservata, & hoc est communiter, dum Tò,
si, idem significat quod, quando, quia tum prin-
cipaliter movet bonitas materiæ, quæ absolute
vovetur sub tali medio illam adimplendi, *Viva*
suprà.

§. 5. Si quis non sit re ipsa lucratus Jubi- 1463
læcum,

læum, quamvis lucrari voluerit, vota ejus Jubilæo transacto commutari non possunt, quia nec ablata sunt, nec jus auferendi est acquisitum, Sanch. Portel. Belleg. f. 10. q. 6. Imò putat Bejap. 2. cas. 9. quamvis lucratus esset Jubilæum, non ideo posse vota postea commutari, quia Papa non videtur hanc potestatem commutandi extendere ultra tempus Jubilæi : oppositum tamen tenent alii communiter, uti dicetur n. 1473. Videtur autem absolutè tenendum contra aliquos apud Viva a. ult. neminem in Jubilæo posse sibi ipsi commutare vota, quia quamvis quis possit aliquando in seipsum exercere jurisdictionem voluntariam, tamen hic committitur Confessario, qualis nemo esse potest respectu sui.

1464

Q. 210. Quid addendum sit circa potestatem eligendi quemcunque Confessarium. R. seqq. §. 1. Vi Jubilæi potest quilibet, etiam Regularis ex quo-vis Ordine, etiam Monialis, sine licentia sui Superioris sibi eligere Confessarium, quem vult, Nav. Suar. Fill. dicens esse declaratum à S. Congregatione, Boſſius, Dian. Bordon. Lugo, Gob. dicens esse rescriptum Româ, ut stetur verbis Bulle, Belleg. p. 3. f. 9. q. 1. Unde quamvis in novo Compendio privil. v. Absolutio §. 15. dicatur per privilegium Gregorii XIII. non posse etiam tempore Jubilæi à Religioso Societatis JESU sine consensu Superiorum eligi extraneum Confessarium, tamen hoc intelligitur, nisi sequens aliquis Pontifex id permittat : an autem aliquis permittat necne, spectanda sunt verba in singulis Jubilæis, quibus enim Papa habet potestatem, qualem habuerunt Antecessores sui, & potest eorum privilegiis derogare, nec tenetur servare

servare certam formulam derogandi ; dummodo sufficienter manifestet voluntatem suam, dicendo se derogare illis , etiamsi de illorum tenoribus specialis, expressa &c. mentio aut alia exquisita forma servanda esset : per talia enim verba derogari ejusmodi antecedenti privilegio, præteritum si posterius scriptum datum sit motu proprio, docent expressè *Sanch.* in *Consil.* l. 6. c. 9. dub. 8. *Barbosa* De clausulis, clausulâ 43. n. 17. & 18. *Gonz.* ad Reg. 8. *Cancell.* gl. 36. à n. 13. *Ills.* tr. 1. d. 3. n. 58. aliquique plurimi apud ipsos. Attamen non affirmo positivè, quòd ullus Pontifex hactenus derogârit isti nostro privilegio ; hoc tantùm dico, quòd derogare pos- sit : & addo, contra concessionem Jubilæi pro unica vice non esse tales rationes vel declara- tiones Pontificum, quales *Lugo* d. 20. f. 9. affert contra similem concessionem per Bullam Cru- ciatæ, quæ permanens est, & induceret nimiam relaxationem in religiosos Ordines : ac propteræa Congregatio VI. generalis Societatis Decreto 5. meritò prohibuit, ne ullus Nostro- rum auderet vel docere vel in praxi tenere , quòd hoc nobis liceat per Bullam Cruciatæ. Videri potest *Viva* q. 9. a. 1.

§. 2. Hic Confessarius debet esse approba- 146\$
tus ab Ordinario loci; unde non potest Regula-
ris eligere approbatum à solo Prælato Regula-
ri alterius Ordinis, *Suar.* *Regin.* *Vega.* *Lugo.* *Viva*
contra *Dianam* & alios , quorum sententiam
tutam esse putat *Gob.* dicens etiam Prælatos
ampliativè dici posse *Ordinarios locorum*, quia
sunt Ordinarii suorum Monasteriorum , in
quibus approbare possunt suos : sed tenenda
est prior sententia , nam per *Ordinarios locorum*,

Tom. VI.

Ggg

in

in communi sensu intelligitur Episcopus vel ejus Vicarius. Putat tamen *Fill.* &c dicit à S. Pœnitentiaria responsum esse, quod sufficiat à Prælato approbatum esse, si tantum dicatur, ab Ordinario approbatum, & non ab Ordinario loci vel locorum, Prælati enim probantes censentur Ordinarii respectu suorum: & in ista sententia poterit Regularis unus confiteri approbato à Prælato alterius Ordinis, *Peyr. Fern.* & alii cum *Pourrè* contra *Bordon. Fabrum, Boffium:* attamen non poterit sacerdotalis eligere ejuſmodi Regularēm à solo Prælato approbatum, quia Prælati non sunt Ordinarii respectu sacerdotalium. *Fill. Dian. Nugn. Belleg.* q. 2.

1466. §. 3. Probabilis est requiri approbationem Ordinarii loci illius, in quo fit confessio, ut dicetur n. 1512. & 1516.

1467. §. 4. Eligendus debet esse approbatus respergientis, hinc secundum dicenda à n. 1528. qui non est *specialiter* approbatus ad Moniales, non potest eligi à Moniali, *Pelliz. Molf. Viva* q. 9.a.2.contra *Bonac. Peyr. Boff. Vafq.* Similiter approbatus limitate pro viris, non potest eligi à mulieribus, ob quamcunque causam negata sit ad has approbatio, imò etiam si injuste, *Trull. Viva* contra alios. Similiter approbatus pro solis rusticis non potest eligi à civibus &c. *Suar. Rodriq. Villal. Homob. Bord. Tamb. Gob. Lugo* d. 25. n. 16. contra alios. Idem dicunt priores cum *Lugo* n. 23. contra alios de approbato ad unum tantum locum, nempe non posse eligi ubique, sed in eo tantum loco, *Belleg.* q. 4. De approbato pro parochia dicetur à n. 1536.

1468. §. 5. Non potest extra necessitatem extreamam pro Confessario eligi excommunicatus, suspen-

suspensus, irregularis, multò minus depositus, degradatus, quamvis antehac fuisset approbatus, quia approbatio censerur revocata. Nec eligi potest complex criminis, si illi per Episcopum iublata sit potestas absolvendi complicem, aut etiam si absolvere prohibitus est, Bonac. Aversa q. 17. l. 6. Viva q. 11. a. 3. n. 4. Belleg. q. 5. & 6. contra Boſ. Pasq. Dicast. d. 11. n. 186. qui putant non ideo tolli vel impediri jurisdictionem à Papa concessam: sed ratio nostra est, ex dictis n. 1467., quia Episcopi non approbant respectivè ad talem complicem.

§. 6. Regularis approbatus ab Episcopo, in- 1469
scio vel invito Superiore, non potest eligi in Ordine Prædicatorum, in quo recepta Bulla Julii III. irritantis talem approbationem: potest in aliis Ordinibus, in quibus non scitur de receptione illius Bullæ, Castrop. Miranda, Rodriq. Graff. Zerola aliique cum Diana p. 1. t. 4. R. 13. Peccabit tamen mortaliter talis Regularis, aut ad minimū venialiter juxta modum prohibitionis vel obligationem suæ Regulæ, Tamb. cum aliis, notans non esse fidendum tali approbationi, communiter enim erit subreptitia, quia per fraudem extorta aut ex errore data ab Episcopo supponente facultatem Prælati, dependenter à cuius consensu volunt approbare Episcopi, Ang. Adrian. &c alii cum Belleg. q. 7.

§. 7. Si Regularis exemptus approbatus ab 1470
Ordinario, per sententiam judicialem & notoriā
prohibitus sit audire confessiones sacerdotium, Rodriq. La Crux, Miranda &c alii dicunt non posse eligi: contradicunt Diana & alii cum Tamb. & Pourré, quia Ordinarius non potest pri-
vare jurisdictione concessā à Papa, sed dicen-

dum videtur cum causa revocari approbationem, sine qua approbatione suspensa est jurisdiction. Notant etiam *Suar. Laym. Castrop.* si superior prohibeat ob insectiam Confessarii, ob timore in dignæ administrationis vel in pœnam delicti, tum censeri tollere facultatem requisitam ad valorem; secùs si faciat, ne nimium impediatur, ut aliis rebus invigilet, tum enim non tollitur jurisdiction, *Belleg.* q. 8. Vide dicenda à n. 1546.

1471 §. 8. Si Regularis approbatus ab Episcopo dimittatur ab Ordine, *Diana* dicit posse eligi, *Tambur.* dubitat, quia persona & status est immutatus, si tamen in sæculo approbarus inivisset Religionem, posset eligi, *Belleg.* q. 9.

1472 §. 9. Multi cum *Sanch. Pourré, Gob.* dicunt Confessarium approbatum sub mortali teneri audire, si ab aliquo eligatur, quia pœnitens habet à Papa jus eligendi, & talis approbatus est delegatus Judex à supremo Pastore, ergo debitè requisitus tenetur officio fungi, *Belleg.* q. 10.

1473 Q. 211. *Quid fieri possit post tempus Jubilæi.* n. §. 1. Confessarius nihil potest post tempus Jubilæi circa illum, qui non est lucratus Jubilæum: circa eum autem, qui confessus est & lucratus Jubilæum, potest post Jubilæum exequias gratias, quas tempore Jubilæi potuisset & non est executus, hinc potest absolvere à reservatis: Item si tempore Jubilæi cœpisti confiteri, & Confessarius ex justa causa distulit absolutionem, potest transacto Jubilæo te absolvere ab omnibus peccatis & censuris, uti dictum est n. 1442. Item poterit absolvere à peccatis reservatis inculpabiliter vel ex justa causa omissis tempore Jubilæi, *Palud. Nav. Suar. Sa., Sanch. Less.*

Leff. Laym. Lugo, Viva q. 11. a. 4. & 6. Idem est de commutatione votorum, si tempore Jubilæi oblitus es petere, *Henriq. Sayr. Sanch. Less. Castrop. Portel, Dian. Gob. Viva q. 12. a. ult.* contra *Suar. Filii. Bonac. Laym* Imò poterit fieri postea, et iamsi tempore Jubilæi memor nolueris petere, *Sanch. Leff. Portel, à S. Fausto, Gob.* Ratio omnium est, quia per Jubilæum lucratum acquisivisti jus adjilla omnia, nec est, cur dicaris perdidisse, cùm Papa executionem non restrinxerit ad tempus Jubilæi.

§. 2. Si confessio perficiatur post tempus Ju- **1474**
bilæi, *Sanctar. De Leon, Lugo, Gob. apud Belleg.*
p. 3. f. 15. q. 2. probabilius dicunt te non posse
absolvi à reservatis commissis post Jubilæum,
quia jurisdictio prorogatur tantum respectivè
ad peccata tempore Jubilæi existentia ; quod
certum esse dicit *Rhodes. Limitant Aversa* q. 17.
f. 8. nisi Papa ipse concederit facultatem diffe-
rendi Confessionem. E contrà te posse absolvi
etiam ab his, absolure dicunt à *S. Fausto, Boff. Vi-*
Va q. 11. a. ult. probabile dicunt *Sanctar. De Leon*
& *Diana*, quia Papa saltem permittens sic dif-
ferri, secundùm dicta n. 1442., vult, ut lucretur
Jubilæum, sed non posset, nisi absolvi posset ab
illis etiam ultimis reservatis, ergo. Et secundùm
hanc sententiam poterunt etiam commutari
vota post Jubilæum emissa, uti volunt *Boff. Dia-*
na, Pourré apud *Belleg. q. 3.*, sed, uti dixi, oppo-
situm probabilius est.

§. 3. Si Tirius tempore Jubilæi non sit con- **1475**
fessus, quia non recordabatur mortalis, cæte-
ra tamen præscripta impleverit, secundùm
Sanch. Lugo, Belleg. q. 4. poterit recordans refer-
vati, ab hoc post Jubilæum absolvi & obtainere

commutationem votorum, supposita sententia, de qua n. 1414. quod non requiratur confessio, si tibi non sis conscius mortalis. Idem dicunt Henr. Côn. Comit. Dian. *Viva* q. 11. 2. ult. etiam in sententia, quod requiratur confessio, Item licet habuisset mortale & confessio fuisset invalida ex invincibili defectu doloris vel propositi, quia si habuit animum lucrandi Jubilæum, potuit secundum dicta n. 1447. absolviri à peccatis & censuris etiam reservatis; etiam extra Sacramentum, secundum dicenda n. 1695. ergo absolutus est, quia Confessarius voluit facere, quidquid potuit. Ob eandem rationem idem dicit *Lugo* d. 20. n. 113. licet ex malitia sacrilegè esset confessus, dummodo intenderit postea recte confiteri & luerari Jubilæum: Sed quoad hoc posterius recte contradicit *Viva*, tum quia fraus non debet alicui prodere, nec debet lucrum à sacrilegio reportari, tum quia aliquid concedens generaliter, non censetur hoc concedere, quod negaret, si specialiter rogaretur *ex Reg. 81. Juris in 6.*, Papa autem hoc negaret tali sacrilegio, si rogaretur, sicuti secundum dicta n. 1419. negat potestatem per sacrilegam Communionem implendi præceptum paschale. Quoad prius, etiam probabilius contradicunt Regin. Rodriq. Boss. *Aversa* §. At. quia, saltem in Jubilæo, Bullæ tantum concedunt facultatem tollendi censuras & reservata in confessione, secundum dicta n. 1452. & hæc facultas datur in ordine ad suscipiendum Sacramentum & ad habendam tempore Jubilæi absolutionem à peccatis, ergo mediante imprimis verâ confessione, quæ hic non intervenit, cum confessio invalida sit nulla: deinde etiam mediante ab-

solu-

solutione , per quam iadirectè saltem tollantur peccata reservata, & acquiratur jus ad postea directè tollendas centuras & ista reservata.

§. 4. Qui confessus est animo perficiendi opera, sed non perfecit, potest post Jubilæum absolvī à reservatis, ut dictum est n. 1449. sed non potest obtainere commutationem votorum, secundūm dicta n. 1463.

C A P U T II.

De Ministro Sacramenti Pœnitentiae.

D U B I U M I.

Quis sit Minister.

REsp. Est Sacerdos approbatus ab Episcopo, (saltem respectu sacerdotalium) & habens jurisdictionem : Est certum: Ratio primæ partis sumitur ex Joannis 1. *Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis &c.* Ratio secundæ sumitur ex Trid. sess. 23. c. 15. de Ref. Ubi decernit, nullum posse audire confessiones sacerdotalium, nisi habeat beneficium Parochiale, vel approbationem ab Episcopo. Addidi, respectu sacerdotalium: quia circa confessiones Regularium, Concilium nihil videtur mutasse: unde ii cuiusvis, etiam non approbato , quem Prælatus præfecerit, possunt confiteri, intellige , quantum est ex vi Concilii, quia Gregorius XV. statuit, ut Monialium Confessarius ab Ordinario approbetur. Ratio tertiae partis ex Flor. & Trid. l.c. quia absolutio est actus judicialis , qui requirit subditos. Unde resolves,

I. Nullo casu vel dispensatione hoc Sacramentum